

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 1 października 2019 r.

Znak: WK-610/11/4/19

Pan
Mieczysław Kieca
Prezydent Miasta
Wodzisławia Śląskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach w okresie od 8 maja do 16 lipca 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Wodzisławia Śląskiego** za okres od 1 stycznia 2015 r. do 16 lipca 2019 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 sierpnia 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i realizacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w 2017 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Przebudowa budynku byłego hotelu przy ul. Czyżowskiej 29 b w Wodzisławiu Śląskim celem rozszerzenia usług społecznych świadczonych przez Wodzisławską Placówkę Wsparcia Dziennego „DZIUPLA”, stwierdzono następujące nieprawidłowości:*

- *opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który mógł utrudnić dostęp do zamówienia wykonawcom zdolnym do jego wykonania, poprzez zaniechanie wydzielenia części zamówienia, polegającego na dostawie mebli oraz zestawu zabawowego na plac zabaw, jako odrębnej części zamówienia lub do oddzielnego zamówienia. Powyższym naruszone zostały przepisy art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579) w związku z art. 7 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1 pkt 11 tej ustawy.*

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego dotyczy zamówienia mieszanego, na które składają się dwa rodzaje zamówień, tj.:

- ✓ *roboty budowlane,*
- ✓ *dostawy mebli oraz zestawu zabawowego na plac zabaw.*

Zakres przedmiotowego zamówienia obejmował oprócz wykonania robót budowlanych dostawę mebli o łącznej wartości szacunkowej 235.048,00 zł oraz dostawę zestawu zabawowego na plac zabaw o wartości 145.200,00 zł. Jednocześnie Zamawiający w treści siwz nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych, stosując do udzielenia tego zamówienia przepisy dotyczące robót budowlanych.

Zamawiający w uzasadnieniu niedokonania podziału niniejszego zamówienia na części podał w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, że zamówienie nie jest podzielone na części z uwagi na charakter wykonywanych prac. Wszystkie prace prowadzone będą w obrębie jednego budynku. W przetargu mogą brać udział zarówno średnie i małe przedsiębiorstwa. Podział zamówienia spowodowałby również trudności w zorganizowaniu placu budowy (wielu wykonawców w jednym budynku).

Powyższe uzasadnienie niedokonania podziału niniejszego zamówienia nie potwierdza potrzeby udzielenia jednego zamówienia w nierozdzielalnym zakresie: robót budowlanych oraz dostaw mebli oraz sprzętu zabawowego. Zamawiający nie wskazał, że zachodzi jakakolwiek potrzeba łącznego udzielenia w ramach jednego zamówienia zarówno robót budowlanych jak i dostaw.

Mając powyższe na uwadze, Zamawiający naruszył art. 96 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, poprzez nie wyczerpujące uzasadnienie powodów niedokonania podziału niniejszego zamówienia na części.

Zamawiający ograniczył zakres podmiotów mogących ubiegać się o wykonane zamówienia, do podmiotów które wykonywały prace remontowo-budowlane, dostarczając jednocześnie meble oraz zestaw zabawowy. Zgodnie natomiast z art. 29 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.

- opisanie sposobu dokonywania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu, polegającego na posiadaniu przez wykonawców wiedzy i doświadczenia z naruszeniem art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych.*

Zgodnie z pkt 8.2 lit a siwz, wykonawca spełni warunek udziału w postępowaniu jeżeli wykaze, że w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wykonał należycie, zgodnie ze sztuką budowlaną oraz prawidłowo ukończył roboty budowlane polegające na:

- przebudowie budynku o powierzchni zabudowy min. 200,00 m²,*
- termomodernizacji budynku o powierzchni min. 200,00 m²,*
- wymianie lub montażu instalacji centralnego ogrzewania o łącznej wartości robót budowlanych minimum 100.000,00 zł brutto.*

Z uwagi na jednoznaczny charakter brzmienia tego warunku Zamawiającemu chodziło o wiedzę i doświadczenie wykonawców polegającą wyłącznie na przebudowie oraz termomodernizacji już istniejącego budynku, nie uwzględnił natomiast doświadczenia przy wykonywaniu robót polegających na budowie budynku.

Wybudowanie całkiem innego obiektu budowlanego, jego odbudowa, rozbudowa czy nadbudowa nie może zostać kwalifikowane jako przebudowa, gdyż przy przebudowie może dojść do zmiany parametrów użytkowych lub technicznych, lecz „parametry charakterystyczne”, a więc najistotniejsze zachowują wielkość sprzed przebudowy.

Zamawiający poprzez określenie cytowanego powyżej warunku udziału w postępowaniu wyłączył z ubiegania się o niniejsze zamówienie tych oferentów, którzy legitymują się odpowiednią wiedzą i doświadczeniem w zakresie pożądanym przez Zamawiającego robót

budowlanych, ale zdobyli je w wyniku powstania nowej substancji budowlanej, czyli budowy, (w tym także odbudowy, nadbudowy i rozbudowy) obiektu budowlanego.

Określenie warunków podmiotowych, musi polegać na wyznaczeniu „minimalnych poziomów zdolności”, a więc nawiązywać do posiadania doświadczenia w realizacji np. robót budowlanych o zbliżonym charakterze do przedmiotu udzielanego zamówienia. Przepis art. 22 ust. 1a ww. ustawy Prawo zamówień publicznych nakazuje, aby zamawiający określał warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, w szczególności wyrażając je, jako minimalne poziomy zdolności, zatem przepis ten nie przewiduje, aby wykonawca legitymował się dokładnie takimi samymi zrealizowanymi robotami budowlanymi, jak przedmiot zamówienia, o które się ubiega.

- *zaniechanie zwrócenia się do wybranego w postępowaniu wykonawcy o złożenie wyjaśnień lub złożenia dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganego w ramach warunku udziału w postępowaniu doświadczenia, pomimo faktu, że złożone przez wykonawcę w postaci „wykazu robót budowlanych” oświadczenie, nie potwierdzało, że wykonawca warunek ten spełnia. Powyższe było niezgodne z art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do których, jeżeli wykonawca złożył oświadczenia lub dokumenty dotyczące spełniania warunków udziału w postępowaniu, które budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do przedłożenia dokumentów lub oświadczeń potwierdzających warunki udziału w postępowaniu. Zamawiający wzywa także, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów.*

Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, Zamawiający opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej i zawodowej, wymagał aby wykonawca w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres działalności jest krótszy – w tym okresie wykonał należycie, zgodnie ze sztuką budowlaną oraz prawidłowo ukończył roboty budowlane polegające na: przebudowie budynku o powierzchni zabudowy min. 200 m², termomodernizacji budynku o powierzchni zabudowy min. 200 m² oraz wymianie lub montażu instalacji centralnego ogrzewania o łącznej wartości robót budowlanych minimum 100.000,00 zł brutto.

Z przedłożonego na wezwanie w trybie art. 26 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, wykazu robót budowlanych nie wynikało, czy członek konsorcjum wskazany w ww. robotach tj. Remont-Ex sp. z o.o., który w niniejszym postępowaniu był wykonawcą, nabył osobiście doświadczenie w wymaganym zakresie tj. wykonał przebudowę budynku o powierzchni zabudowy min. 200 m², termomodernizację budynku o powierzchni zabudowy min. 200 m² oraz wymianę lub montaż instalacji centralnego ogrzewania o łącznej wartości robót budowlanych minimum 100.000,00 zł brutto.

Tym samym wykonawca występujący w opisywanym postępowaniu, nie mógł legitymować się doświadczeniem wykonania całości robót, na które powołano się w „wykazie robót budowlanych” a jedynie doświadczeniem ocenianym w zależności od jego faktycznego wkładu w prowadzenie działań wymaganych od całej grupy wykonawców.

Zamawiający jednak w żaden sposób nie ustalił, czy występujący w ramach wykazanego w „wykazie robót budowlanych” konsorcjum (grupy wykonawców) wykonawca wykonał wymagane przez zamawiającego roboty. Tylko bowiem faktyczne wykonanie uprzednio przez konsorcjanta ww. robót o wymaganej przez Zamawiającego powierzchni oraz wartości, pozwoliłoby na legitymowanie się odpowiednim doświadczeniem, przez wykonawcę, którego oferta została wybrana w niniejszym postępowaniu.

- w 2019 r. zawarto dwa aneksy do umowy nr AIDM-II.7013.20.2017/R na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, pomimo iż łączna wartość zmian wprowadzona tymi aneksami przewyższała 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

Dopuszczalność zmian umowy, na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy, uzależniona jest od kumulatywnego spełnienia następujących dwóch przesłanek:

1. gdy łączna wartość zmian wprowadzonych do umowy o zamówienie jest mniejsza, niż kwoty tzw. „progów unijnych” oraz
2. gdy łączna wartość zmian jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy, albo w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

Stwierdzono natomiast, że:

✓ aneksem nr 2 z dnia 14 lutego 2019 r. dokonano zmian związanych z dodaniem i/lub zwiększeniem zakresu robót o wartości 410.780,03 zł netto wraz z jednoczesnym usunięciem i/lub zmniejszeniem zakresu innych robót w stosunku do treści oferty o wartości 173.660,53 zł netto. Wobec czego łączna wartość ww. zmian wynosiła 584.440,56 zł netto (718.861,89 zł brutto), co wraz ze zmianą wprowadzoną aneksem nr 1 (zwiększenie wartości robót o kwotę 42.329,08 zł netto) stanowiło 19,32% wartości zamówienia netto/brutto, określonej pierwotnie w umowie w wysokości: 3.243.902,45 zł netto (3.990.000,01 zł brutto).

✓ aneksem nr 3 z dnia 15 marca 2019 r. dokonano zmian związanych z dodaniem i/lub zwiększeniem zakresu robót w stosunku do treści oferty o kwotę 189.727,08 zł netto (233.363,31 zł brutto), co łącznie ze zmianami wprowadzonymi aneksem nr 1 i aneksem nr 2 stanowiło 25,14% wartości zamówienia netto/brutto, określonej pierwotnie w umowie w wysokości: 3.243.902,45 zł netto (3.990.000,01 zł brutto).

Opisu przedmiotu zamówienia, warunków udziału w postępowaniu, oraz oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu dokonali członkowie Komisji przetargowej powołanej zarządzeniem Nr OR-10050.264.2017 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Prowadzenie spraw związanych z prawidłowym przebiegiem inwestycji, w tym przygotowanie projektów aneksów do umów, należało do Inspektora w Referacie Inwestycji Miejskich i Budownictwa Wydziału Architektury, Inwestycji i Dróg Miejskich. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Aneks nr 2 z dnia 14 lutego 2019 r. oraz aneks nr 3 dnia 15 marca 2019 r. ze strony Miasta Wodzisław Śląski podpisał p. Mieczysław Kieca – Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego.

- W zakresie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja budynków 4 i 4A Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego” w latach 2016 - 2018 stwierdzono wprowadzenie istotnych zmian postanowień zawartej Umowy w sprawie zamówienia publicznego nr AIDM-II.7013.5.2016 z dnia 1 września 2016 r. w stosunku do treści oferty, wybranej jako najkorzystniejszej, polegających na: usunięciu i/lub zmniejszeniu zakresu świadczeń i zobowiązań wynikających z oferty Wykonawcy oraz obniżeniu z tego tytułu umownego wynagrodzenia Wykonawcy w łącznej wysokości 71.095,50 zł brutto z naruszeniem przepisów: art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. 2164 z późn. zm.) w zw. z art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 7 ust. 1 tej ustawy oraz

art. 19 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1020).

Zamawiający wprowadził zmiany postanowień pierwotnej umowy w sprawie zamówienia publicznego nr AIDM-II.7013.5.2016 z dnia 1.09.2016 r. na podstawie m.in.

- *Aneksu nr 2 z dnia 22.03.2017 r.*
- *Aneksu nr 4 z dnia 13.10.2017 r. oraz*
- *Aneksu nr 5 z dnia 10.11.2017 r.*

W wyniku ww. zmian Zamawiający zmniejszył zakres rzeczowy niniejszego zamówienia w stosunku do opisu przedmiotu zamówienia zawartego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz treści oferty wybranej jako najkorzystniejszej oraz obniżył z tego tytułu umowne wynagrodzenie Wykonawcy w łącznej wysokości 71.095,50 zł brutto.

Zamawiający, jako podstawę prawną wprowadzenia zmian zmniejszających zakres rzeczowy oraz wynagrodzenie Wykonawcy podał art. 19 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z postanowieniem § 8 ust. 1 pkt 6 wzoru ww. Umowy, stanowiącej załącznik do SIWZ, zgodnie z którym zmiany treści umowy możliwe były jedynie w trybie art. 144 ww. ustawy i mogły nastąpić tylko na piśmie w formie aneksu pod rygorem nieważności w przypadku rezygnacji z części robót – zmniejszenie wynagrodzenia wykonawcy o kwotę, którą należałoby zapłacić gdyby przedmiotowe roboty zostały wykonane.

Przepisy art. 144 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 19 ust. 3 pkt 1 ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw nie formułują obowiązków Zamawiającego na etapie treści SIWZ, a jedynie jego uprawnienie do ustalenia w SIWZ warunków zmiany postanowień umowy. Nieprawidłowe skorzystanie z tego uprawnienia nie skutkuje bezpośrednio naruszeniem tego przepisu przez Zamawiającego, lecz ewentualnym brakiem możliwości wprowadzenia zakładanych zmian do zawartej umowy.

Zmiana Umowy na podstawie ww. przepisów była dopuszczalna „ze szczególnych powodów” jedynie wówczas, gdy Zamawiający wprost przewidział taką możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu lub SIWZ w postaci jednoznacznych postanowień umownych oraz określił warunki wprowadzenia takiej zmiany (rozumiane jako okoliczności umożliwiające skorzystanie z klauzuli), a także dopuszczalny zakres takiej modyfikacji.

Takie określenie przesłanki zamiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, jak to w postanowieniu § 8 ust. 1 pkt 6 wzoru umowy należy uznać za niewyczerpujące oraz niezgodne z przepisami: art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 19 ust. 3 pkt 1 ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw. Zamawiający bowiem swobodnie, w nieograniczony sposób, przewidywał możliwość ograniczenia zakresu przedmiotu świadczenia, a tym samym zmniejszenia wysokości wynagrodzenia za spełnienie świadczenia. Nie zostały określone w żaden sposób warunki możliwej zmiany przedmiotu świadczenia, ani okoliczności, w których miałyby to nastąpić, tak aby ograniczyć ryzyko występujące w tym przedmiocie po stronie Wykonawcy na etapie wyceny swojej oferty.

Zakres przedmiotu zamówienia opisany przez Zamawiającego w SIWZ w sposób jednoznaczny stanowi podstawę złożenia oferty przez Wykonawcę i takiego też zakresu realizacji zamówienia Wykonawca oczekuje w toku wykonania zamówienia, za co przysługuje mu określone w treści umowy wynagrodzenie. Jeżeli zatem Zamawiający przewiduje możliwość ograniczenia zakresu przedmiotu zamówienia w sposób niczym nieograniczony to jednocześnie czyni to opis przedmiotu zamówienia niejednoznaczny. Wykonawcy ubiegający się o niniejsze zamówienie mogli mieć w tym zakresie uzasadnione problemy z wyceną swojej oferty.

Zamawiający powinien był tak opisać w SIWZ warunki związane ze zmniejszeniem zakresu robót, aby określić granice ryzyka Wykonawcy, uzasadnione charakterem przedmiotu zamówienia i wynikające z nakładów, które Wykonawca musi ponieść w związku z określonym pierwotnie w SIWZ zakresem przedmiotu zamówienia.

Takie określenie przesłanki zmiany umowy spowodowało, że interpretacja tych okoliczności zależała tylko od Zamawiającego, gdyż ten przewidując możliwość: „rezygnacji z części robót oraz zmniejszenia wynagrodzenia wykonawcy o kwotę, którą należałoby zapłacić, gdyby przedmiotowe roboty zostały wykonane”, zaniechał jednocześnie dookreślenia warunków oraz dopuszczalnego zakresu wprowadzenia takiej zmiany umowy.

W świetle art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający chcąc skorzystać w przyszłości z możliwości zmiany umowy w tym zakresie powinien był we wzorze umowy sprecyzować dokładnie, w jakich przypadkach oraz w jakim zakresie Zamawiający będzie uprawniony do zmniejszenia robót, jak również o jaką maksymalnie wartość może ulec zmniejszeniu wynagrodzenie Wykonawcy z tego powodu.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Dariusz Szymczak – były I Zastępca Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego, który w imieniu Zamawiającego podpisał aneksy nr 2, 4 i 5 do umowy z dnia 1 września 2016 r.

- W zakresie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w 2017 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Termomodernizacja budynku MOSiR” stwierdzono określenie kryterium oceny ofert: „doświadczenie kierownika budowy” o wadze 40% w sposób niezgodny z przepisem art. 91 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 tej ustawy.*

Zgodnie z treścią SIWZ w pkt 13.2: „Ocena punktowa w kryterium: „doświadczenie kierownika budowy” dokonana zostanie na podstawie daty uzyskania uprawnień budowlanych w zakresie kierowania robotami budowlanymi obejmującymi specjalność konstrukcyjno- budowlaną bez ograniczeń w odniesieniu do dnia złożenia oferty.

Ocena punktowa zostanie dokonana w następujący sposób:

- posiada uprawnienia budowlane równo 2 lata lub poniżej 2 lat – 0 pkt*
- posiada uprawnienia budowlane powyżej 2 lat do 5 lat – 20 pkt*
- posiada uprawnienia budowlane równo 5 lat i powyżej – 40 pkt”.*

Mając powyższe na uwadze, kryterium oceny ofert, które zostało zastosowane w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w istocie nie dotyczyło doświadczenia osoby dedykowanej do pełnienia tej samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, lecz w ramach tego kryterium premiowany był wyłącznie czasookres posiadania przez taką osobę uprawnień budowlanych do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, liczony od daty uzyskania tych uprawnień do dnia złożenia oferty.

Zamawiający nie wykazał natomiast, w jaki sposób czasookres posiadania uprawnień budowlanych przez osobę dedykowaną do pełnienia funkcji Kierownika budowy realnie mógłby mieć znaczący wpływ na jakość wykonania tego zamówienia na roboty budowlane. Nawet najdłuższy okres posiadania wymaganych uprawnień budowlanych przez osobę dedykowaną do pełnienia funkcji kierownika budowy nie będzie mieć żadnego przełożenia na poziom realizacji zamówienia, jeżeli taka osoba faktycznie nie kierowała robotami

budowanymi w tym czasie, np. ze względu na jej stan zdrowia lub skreślenie takiej osoby z listy członków właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego, albo jej zawieszeniem w prawach członka.

Otóż możliwość wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, w tym przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, uzależniona jest od uzyskania przez taką osobę wpisu na listę właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego. Warunek członkostwa w samorządzie zawodowym jest obligatoryjnym wymogiem, od którego ustawodawca nie przewiduje żadnych wyjątków.

Skreślenie z listy członków okręgowej izby, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2019 r. 1117), następuje w przypadku:

- *pisemnego wniosku zainteresowanego do okręgowej izby o skreślenie z listy członków;*
- *orzeczenia o stwierdzeniu utraty uprawnień budowlanych, których podstawą było członkostwo w izbie;*
- *orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby;*
- *śmierci członka.*

Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w wypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku. Konsekwencją skreślenia z listy członków jest zakaz wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie do chwili uzyskania ponownego wpisu na listę.

Oprócz możliwości skreślenia z listy członków izby samorządu zawodowego, ustawodawca w przepisach ustawy o samorządach zawodowych przewidział również możliwość zawieszenia w prawach członka izby. Zawieszenie w prawach członka izby także pociąga za sobą zakaz wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na okres zawieszenia.

W kontekście tak określonego kryterium oceny ofert nie można byłoby odmówić wykonawcy przyznania punktów, nawet wówczas jeżeli osoba dedykowana do pełnienia funkcji Kierownika budowy była członkiem izby inżynierów, ale w czasie prowadzonego postępowania przetargowego. Zamawiający w warunku zdolności technicznej lub zawodowej, wymagał bowiem jedynie, żeby osoba dedykowana do pełnienia funkcji kierownika budowy była „czynnym członkiem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa”. Tym samym, dla Zamawiającego nie miało znaczenia, czy osoba dedykowana do pełnienia funkcji kierownika budowy rzeczywiście była członkiem izby inżynierów w punktowanym okresie posiadania uprawnień budowlanych oraz czy w tym okresie osoba taka realnie mogła wykonywać samodzielną funkcję techniczną w budownictwie.

Wskutek tego nieprawidłowego kryterium oceny ofert, Zamawiający musiałby przyznać maksymalną ilość punktów nawet takiemu wykonawcy, który zadedykowałby do pełnienia funkcji kierownika budowy w tym zamówieniu - osobę z odpowiednio długim czasokresem posiadania uprawnień budowlanych (nie krótszym niż 5 lat), która jednak w tymże okresie faktycznie nie kierowała robotami budowlanymi, np. ze względu na jej stan zdrowia lub zakaz wykonywania w tym okresie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Zgodnie natomiast z przepisem art. 91 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia mogą stanowić kryterium oceny ofert, ale wyłącznie wówczas, gdy mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia.

Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez członków komisji przetargowej, powołanej w tym postępowaniu na mocy zarządzenia Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego Nr OR-I.0050.171.201

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi: p. Dariusz Szymczak – były I Zastępca Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego, któremu Prezydenta Miasta powierzył na mocy Pełnomocnictwa nr Or.I.0052.353.2015 z dnia 8 grudnia 2015 r. czynności zastrzeżone dla niego.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie:

- opisu przedmiotu zamówienia, stosowanie do art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 i art. 96 ust. 1 pkt 11 tej ustawy;
- określenia warunków udziału w postępowaniu, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1a ww. ustawy w związku z art. 7 ust. 1 tejże ustawy;
- wzywania wykonawców do złożenia wyjaśnień lub przedłożenia (uzupełnienia) dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 26 ust. 3 i ust. 4 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych;
- merytorycznej oceny ustawowych przesłanek dopuszczających istotne zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, mając na uwadze, że generalną zasadą jest zakaz dokonywania istotnych zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty, a jej aneksowanie jest ściśle reglamentowane przepisami o zamówieniach publicznych, których Zamawiający nie może interpretować rozszerzająco, stosowanie do art. 144 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych w zw. z art. 140 ust. 1 i 3 tej ustawy;
- stosowania pozacenowego kryterium oceny ofert, dotyczącego organizacji, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, tylko wtedy jeżeli może mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia, stosowanie do art. 91 ust. 2 pkt 5 w związku z art. 7 ust. 1 ww. ustawy mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- *W 2017 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez Fundację FENIX – „Powstań do Życia” z wykonania zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, pomimo iż wydatki poniesione z dotacji nie zostały wykorzystane na zadania przewidziane w umowach.*

Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), organizacje pozarządowe przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Zgodnie z art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 stycznia 2009 r.

o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach. W myśl art. 17 pkt 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Zgodnie natomiast z art. 252 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności.

Nieprawidłowość dotyczyła:

✓ rozliczenia dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 2 lutego 2016 r. w wysokości 18.000,00 zł na zadanie publiczne: „Pijesz? Bierzesz? Niszczysz siebie i bliskich!”

Ze sprawozdania końcowego z dnia 1 lutego 2017 r., korekty tego sprawozdania z dnia 31 marca 2017 r. oraz z dokumentacji zgromadzonej w wyniku kontroli realizacji zadania dokonanej przez pracowników Urzędu wynikało, że:

- do udokumentowania wydatków w wysokości 5.400,00 zł poniesionych w ramach kosztów przewidzianych w pkt I.2. „Posiłki i napoje (18 warsztatów*30osób)” kosztorysu ofertowego przedłożono:

- rachunek nr 1/04/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 r. na kwotę 2.500,00 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na dokumencie, wydatek został poniesiony w dniu 14 kwietnia 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 1.500,00 zł oraz że „240 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących substancji psychoaktywnych – 8 warsztatów”.

Koszt 1 posiłku z napojem, zgodnie z ofertą wynosił 10 zł.

Z kolei ze złożonego sprawozdania (po korekcie) wynikało, że warsztaty dotyczące substancji psychoaktywnych zostały przeprowadzone w miesiącach kwiecień, maj, czerwiec, październik – łącznie dla 198 osób.

Do 14 kwietnia 2016 r., tj. do dnia wystawienia rachunku (oraz jego zapłaty) w warsztatach brało udział 50 osób.

- rachunek nr 1/10/2016 z dnia 13 października 2016 r. na kwotę 4.700 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na dokumencie wydatek został poniesiony w dniu 17 października 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 400 zł oraz że „120 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących FAS-u – 4 warsztaty”.

Natomiast ze złożonego sprawozdania (po korekcie), warsztaty dotyczące FAS-u zostały przeprowadzone w dniach 15 czerwca (2 warsztaty), 9 grudnia (2 warsztaty), w których brało udział łącznie 98 osób. Do dnia 13 października 2016 r., tj. zapłaty za ww. rachunku, przeprowadzono 2 warsztaty, w których uczestniczyło 45 osób. Rachunek został wystawiony przed dniem realizacji 4 warsztatów.

- rachunek nr 4/12/2016 z dnia 20 grudnia 2016 r. na kwotę 3.500 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na rachunku wydatek został poniesiony w dniu 20 grudnia 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 3.500 zł oraz że „180 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących uzależnień behawioralnych – 6 warsztatów”.

Natomiast ze złożonego sprawozdania (po korekcie), warsztaty na temat uzależnień

behawioralnych zostały przeprowadzone w dniach: 20 kwietnia (1 warsztat), 22 kwietnia (1 warsztat), 25 kwietnia (1 warsztat), 28 października (2 warsztaty), 10 listopada (1 warsztat), w których uczestniczyło 159 osób.

Łącznie we wszystkich ww. warsztatach brało udział 455 osób, natomiast z zestawienia faktur wynikało, że łączny koszt za posiłki i napoje wynosił 5.400 zł, tj. dla 540 uczestników.

- do udokumentowania wydatków w wysokości 5.894,00 zł poniesionych w ramach kosztów przewidzianych w pkt I.1. „Wynagrodzenie kadry (18 warsztatów)” kosztorysu ofertowego przedłożono 14 faktur VAT wystawionych od 29 lutego 2016 r. do 29 lipca 2016 r. Zgodnie z adnotacją zamieszczoną na tych fakturach, zapłata za te wydatki dokonana została od 10 marca 2016 r. do 10 sierpnia 2016 r.

Z umów zawartych przez Fundację na wykonanie usług terapeutycznych wynikało, że rozliczenie za wykonane usługi nastąpi po przedstawieniu przez Wykonawcę rachunku, nie później niż ostatniego dnia każdego miesiąca.

Natomiast przedłożone faktury VAT nie dokumentowały przeprowadzenia warsztatów w dniach wskazanych w sprawozdaniu końcowym, tj. 13, 20, 22, 25 kwietnia, 24 i 30 maja, 6 i 15 czerwca, 28 października, 10 listopada i 9 grudnia, gdyż trzy faktury VAT na łączną kwotę 1.650 zł zostały wystawione i zapłacone przed dniem przeprowadzenia pierwszych warsztatów, natomiast ostatnie faktury zostały wystawione w lipcu 2016 r. a warsztaty odbywały się również z października, listopadzie i grudniu.

✓ rozliczenia dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 2 lutego 2016 r. w wysokości 15.000,00 zł na zadanie publiczne: „Dopalacze=Wypalacze Życia”

Ze sprawozdania końcowego z dnia 1 lutego 2017 r., korekty tego sprawozdania z dnia 31 marca 2017 r. oraz dokumentacji zgromadzonej w wyniku kontroli realizacji zadania przeprowadzonej przez pracowników Urzędu, wynikało że:

- do udokumentowania wydatków w wysokości 5.000,00 zł poniesionych w ramach kosztów ujętych w pkt I.2. „Posiłki i napoje (12w*30os+2w*30os+4w*20os)” kosztorysu ofertowego przedłożono:

- rachunek nr 1/04/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 r. na kwotę 2.500 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na rachunku, wydatek został poniesiony w dniu 14 kwietnia 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 1.000,00 zł oraz że „360 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących substancji psychoaktywnych – 12 warsztatów.”

Koszt 1 posiłku z napojem, zgodnie z ofertą wynosił 10 zł.

Ze złożonego sprawozdania wraz z korektą wynikało, że warsztaty dotyczące substancji psychoaktywnych zostały przeprowadzone w dniach: 7 kwietnia (1 warsztat), 22 kwietnia (2 warsztaty), 25 kwietnia (3 warsztaty), 9 maja (1 warsztat), 20 maja (1 warsztat), 8 czerwca (1 warsztat), 13 października (1 warsztat), 20 października (1 warsztat), 3 listopada (1 warsztat), w których brało udział łącznie 295 osób.

Do 14 kwietnia 2016 r., tj. do dnia wystawienia rachunku (oraz jego zapłaty) w warsztatach uczestniczyły tylko 22 osoby.

- rachunek nr 1/10/2016 z dnia 13 października 2016 r. na kwotę 4.700 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na rachunku wydatek został poniesiony w dniu 17 października 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 800 zł oraz że „30 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących nielegalnych środków psychoaktywnych – 1 warsztat”.

- rachunek nr 1/09/2016 z dnia 14 września 2016 r. na kwotę 1.200 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na rachunku wydatek został poniesiony w dniu 14 września 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało, że z dotacji

Miasta sfinansowano kwotę 1.200 zł oraz że „30 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących nielegalnych środków psychoaktywnych – 1 warsztat”.

Natomiast ze złożonego sprawozdania wraz z korektą wynikało, że warsztaty dotyczące nielegalnych środków psychoaktywnych zostały przeprowadzone w dniach 5 maja (1 warsztat), 18 maja (1 warsztat), w których uczestniczyło łącznie 41 osób.

- rachunek nr 5/12/2016 z dnia 20 grudnia 2016 r. na kwotę 2.000 zł za usługę gastronomiczną. Zgodnie z adnotacją na rachunku wydatek został poniesiony w dniu 20 grudnia 2016 r. Do rachunku dołączono specyfikację, z której wynikało że z dotacji Miasta sfinansowano kwotę 2.000 zł oraz że: „80 posiłków zostało wydanych na warsztatach dotyczących „Młodych trenerów” – 4 warsztaty”.

Natomiast ze złożonego sprawozdania wraz z korektą, wynikało że warsztaty na temat „Młodych trenerów” odbyły się w dniach: 23 maja (1 warsztat), 16 czerwca (1 warsztat), 13 października (1 warsztat), 1 grudnia (1 warsztat), w których brało łącznie udział 63 osoby. Koszt 1 posiłku z napojem, zgodnie z ofertą wynosi 10 zł, w specyfikacji wskazano że wydano 80 posiłków, a fakturę wystawiono i zapłacono z dotacji w kwocie 2.000 zł, tj. na 200 posiłków.

- do udokumentowania wydatków w wysokości 4.556,00 zł poniesionych w ramach kosztów ujętych w pkt I.1. „Wynagrodzenie kadry (18 warsztatów)” kosztorysu ofertowego przedłożono 12 faktur VAT wystawionych od 31 marca 2016 r. do 30 listopada 2016 r. Zgodnie z adnotacją zamieszczoną na tych fakturach, zapłata za te wydatki nastąpiła od 11 kwietnia 2016 r. do 9 grudnia 2016 r.

Z umów zawartych przez Fundację na wykonanie usług terapeutycznych wynikało, że rozliczenie za wykonane usługi nastąpi po przedstawieniu przez Wykonawcę rachunku, nie później niż ostatniego dnia każdego miesiąca.

Z opisu ww. faktur VAT wynikało, że zostały one wystawione w związku z realizacją usług terapeutycznych w trakcie 35h warsztatów, w innym czasie niż wskazany w sprawozdaniu końcowym. Faktury dotyczyły realizacji usług w ilości: w marcu – 4h, w kwietniu – 4h, w maju – 8,5 h, w czerwcu – 8,5h, w lipcu – 2,5 h, w listopadzie – 7,5h

Natomiast zgodnie ze sprawozdaniem końcowym 2-godzinne warsztaty zostały przeprowadzone w dniach: 7, 22 (2 warsztaty), 25 (3 warsztaty) kwietnia (tj. 12h), 4, 9, 18, 20 i 23 maja (tj. 10h), 8 i 13 czerwca (tj. 4h), 13 (2 warsztaty) i 20 października (tj. 6h), 3 listopada (tj. 2h), 1 grudnia (tj. 2h), czyli łącznie 36 h.

Zgodnie z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert z dnia 27 listopada 2015 r. oraz zapisami umów z dnia 2 lutego 2016 r. i z dnia 2 lutego 2016 r., wydatki związane z realizacją zadania są kwalifikowane, o ile są zgodne z prawem i:

- są niezbędne dla realizacji zadań, a więc mają bezpośredni związek z celami oferty złożonej w konkursie,
- zostały faktycznie poniesione,
- są udokumentowane,
- zostały przewidziane w zatwierdzonym kosztorysie zadania.

Dowodem poniesienia wydatków jest opłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości wraz z dowodami zapłaty. W przypadku płatności gotówkowej, wystarczającym dowodem jest faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej ze wskazaniem, że zapłacono gotówką.

W wyniku przeprowadzonych w 2017 r. kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację niniejszych zadań, przeprowadzonej przez pracowników Urzędu Miasta oraz korespondencji pomiędzy Urzędem Miasta a Fundacją, p. Mieczysław Kieca – Prezydent Miasta odpowiednio w dniach 9 i 13 listopada 2017 r.

wezwał Fundację do zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem:

✓ w wysokości 11.787,23 zł otrzymanej na podstawie umowy z dnia 2 lutego 2016 r. Zakwestionowano wydatek poniesiony na usługę terapeutyczną ze środków pochodzących z dotacji oraz koszt pokryty z wkładu własnego, wydatek poniesiony za usługę poligraficzną, tj. zakup tonera, wydatek poniesiony za usługę gastronomiczną ze środków pokrytych z dotacji.

✓ w wysokości 10.060,00 zł otrzymanej na podstawie umowy z dnia 2 lutego 2016 r. Zakwestionowano wydatek poniesiony na usługę terapeutyczną ze środków pochodzących z dotacji oraz koszt pokryty z wkładu własnego, wydatek poniesiony za usługę poligraficzną w części niezgodnej z ofertą oraz korektą oferty, wydatek poniesiony za usługę gastronomiczną ze środków pokrytych z dotacji.

Następnie w dniu 5 grudnia 2017 r. były Kierownik Biura Kultury, Sportu i Zdrowia sporządził notatkę służbową, z której wynikało, iż w dniu 5 grudnia 2017 r. w Biurze Kultury, Sportu i Zdrowia odbyło się spotkanie, w którym uczestniczył Prokurent w Fundacji Fenix Powstań do Życia oraz były Kierownik Biura. Celem spotkania było wypracowanie wspólnego stanowiska dot. rozliczenia dotacji udzielonych przez Miasto Fundacji.

W lutym 2018 r. przeprowadzono kolejną kontrolę prawidłowości wykorzystania środków ww. dotacji. W wyniku przeprowadzonej kontroli uznano jedynie za bezzasadny wydatek na zakup tonera w wysokości 493,23 zł, pozostałe wydatki uznano jako zasadne.

Protokoły z tej kontroli zostały podpisane przez byłego Kierownika Biura Kultury, Sportu i Zdrowia.

Fundacja dokonała zwrotu ww. kwoty 493,23 w dniu 19 lutego 2018 r.

Z wyjaśnień udzielonych przez Prezydenta Miasta wynikało, że wydatki związane z posiłkami i napojami oraz wynagrodzeniem kadry zostały ostatecznie zaakceptowane, po przeprowadzeniu kolejnej kontroli, pomimo iż pierwsza kontrola zakwestionowała je jako niekwalifikowane.

Weryfikacji sprawozdań z realizacji zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz prawidłowości rozliczenia dotacji dokonali pracownicy byłego Biura Kultury, Sportu i Zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik tego Biura.

- W latach 2017 - 2018 przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez Fundację FENIX – „Powstań do Życia” z wykonania zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, tj. w 2016 r. pn.: „Wakacje bez promili”, w 2017 r. pn.: „Aktywny wypoczynek”, pomimo iż rozliczone w sprawozdaniu wydatki z dotacji w łącznej kwocie 670 zł oraz wniesiony wkład osobowy od sierpnia do grudnia 2016 r. nie potwierdzały realizacji zadań, na które dotacje zostały przyznane.

Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), organizacje pozarządowe przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Zgodnie z art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 stycznia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia

i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.

W myśl art. 17 pkt 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;

Zgodnie natomiast z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert z dnia 27 listopada 2015 r. i ogłoszeniem otwartego konkursu ofert z dnia 30 grudnia 2016 r. oraz postanowieniami umów z dnia 2 lutego 2016 r. i z dnia 16 marca 2017 r., wydatki związane z realizacją zadania są kwalifikowane, o ile są zgodne z prawem i:

- są niezbędne dla realizacji zadań, a więc mają bezpośredni związek z celami oferty złożonej w konkursie,*
- zostały faktycznie poniesione,*
- są udokumentowane.*

Dowodem poniesienia wydatków jest opłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości wraz z dowodami zapłaty. Dokumenty poświadczające wysokość wkładu niepieniężnego powinny pozwalać na identyfikację sposobu wyliczenia tego wkładu oraz wyraźnie wskazać jego wysokość.

Nieprawidłowość dotyczyła:

✓ rozliczenia dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 2 lutego 2016 r. z okresem realizacji od lutego do października 2016 r.

Fundacja w ramach umowy dotacji zrealizowała dwa wypoczynki dla uczestników projektu w terminach od 15 lutego do 18 lutego 2016 r. oraz od 15 lipca do 21 lipca 2016 r.

W pkt II.1 części „Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów” sprawozdania z wykonania zadania publicznego wskazano, że koordynacja zadania (polegająca na rezerwacji terminów w miejscowości Bila w Czechach oraz w Ustrzykach Dolnych w Bieszczadach, organizacja transportu i ubezpieczenia uczestników) miała miejsce przez 9 miesięcy, tj. od lutego do października 2016 r. (sfinansowana ze środków z dotacji w wysokości 810 zł – 90 zł/miesiąc).

W zestawieniu faktur (rachunków) do tego kosztu wskazano dwie faktury: nr 1/05/2016 z dnia 4 maja 2016 r. oraz 3/07/2016 z dnia 9 lipca 2016 r. na łączną kwotę 810 zł, których zapłata nastąpiła odpowiednio w dniu 6 maja i 9 lipca 2016 r. (zgodnie z adnotacją w tym zestawieniu).

W informacji dodatkowej sprawozdania wskazano, że „Koordynator zadania otrzymał całą kwotę w dniach 6 maja oraz 9 lipca 2016 r. w celu utrzymania płynności finansowej przez Fundację FENIX- „Powstań do Życia”, jednakże Koordynator wykonywał swoją pracę przez cały okres trwania projektu”.

Z powyższego wynika, że wydatki związane z koordynacją od sierpnia do października 2016 r. w wysokości 270 zł nie były związane z realizacją zadania.

*Ponadto, w pkt II.4 części „Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów” sprawozdania z wykonania zadania publicznego jako wkład własny wskazano pracę wolontariusza dystrybuującego materiały edukacyjne uczestnikom wycieczki w wysokości 315,00 zł w okresie od 1 kwietnia do 30 października 2016 r. (7m-cy*3h*15 zł).*

Z powyższego wynika, że wykazana praca wolontariusza dystrybuującego materiały edukacyjne od sierpnia do października 2016 r. nie potwierdzała związku z celami wskazanymi w umowie.

✓ wykorzystania dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 16 marca 2017 r. z okresem realizacji od 16 marca do 31 grudnia 2017 r.

W ramach zadania „Aktywny wypoczynek” zorganizowano 2 wypoczynki dla uczestników projektu, które miały miejsce od 19 do 21 maja oraz od 11 do 17 sierpnia 2017 r., natomiast w sprawozdaniu w wykonania zadania rozliczono z dotacji koszt koordynatora zadania za okres od marca do grudnia, pomimo iż koordynacja miała na celu jedynie organizację wypoczynków.

Z powyższego wynika, że wydatki związane z koordynacją od września do grudnia 2016 r. w wysokości 400 zł nie były związane celami wskazanymi w umowie.

Ponadto, w sprawozdaniu z wykonania zadania w części I.3 „Szczegółowy opis wykonywania poszczególnych działań” wskazano, że dystrybucja prezentacji multimedialnej odbywała się od 1 maja 2017 r. do 11 sierpnia 2017 r. łącznie 3 miesiące i 11 dni, rozliczając pracę tego wolontariusza łącznie w ilości 80h (680 zł) jako wkład osobowy.

Natomiast zgodnie z ofertą (ostatnia korekta) zadanie to miało być wykonywane przez 8 miesięcy po 10 h miesięcznie, tj. 80 h po 8,50 zł/h łącznie 680 zł.

Z porozumienia o wykonaniu świadczeń wolontarystycznych z dnia 1 marca 2017 r. wynikało że zadanie to winno być zakończone do 11 sierpnia 2017 r. Natomiast z karty aktywności wolontariusza wynikało, że zadanie realizowane było do 31 grudnia 2017 r.

Powyższe niezgodności nie zostały wyjaśnione.

Weryfikacji sprawozdań z realizacji zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz prawidłowości rozliczenia dotacji dokonali pracownicy byłego Biura Kultury, Sportu i Zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Biura.

Wniosek nr 2

Ponownie rozliczyć dotację udzieloną dla Fundacji Fenix – „Powstań do Życia” na podstawie umów:

- nr BKZ.524.3.2016 z dnia 2 lutego 2016 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pn.: „Pijesz? Bierzesz? Niszczysz siebie i bliskich”

- nr BKZ.524.4.2016 z dnia 2 lutego 2016 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pn.: „Dopalacze=Wypalacze Życia”,

- nr BKZ.524.5.2016 z dnia 2 lutego 2016 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pn.: „Wakacje bez promili”

- nr BKZ.524.37.2017 z dnia 16 marca 2017 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego „Aktywny wypoczynek”,

w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia ww. umów, art. 16 ust. 1 i art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688) oraz art. 251 ust. 4 i art. 252 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- W złożonych sprawozdaniach z realizacji zadań publicznych w latach 2017 - 2018 w szczegółowym opisie wykonania poszczególnych działań stanowiącym element sprawozdania nie wskazano stopnia oraz skali wykonania zadania oraz informacji o zaangażowanym wkładzie osobowym w realizację zadania. W części tej wskazano jedynie

zakres czasowy wykonywanych zadań. Powyższe było niezgodne ze wzorem sprawozdania z wykonania zadania publicznego zawartego w załączniku nr 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 1300).

Nieprawidłowość dotyczyła sprawozdań z realizacji następujących zadań publicznych:

a) 2017 r.:

- „Wodzisławski Telefon Zaufania”,
- „Motywacja = Decyzja = Lepsza Przyszłość”,
- „Powiedz NIE narkotykom”,
- „Aktywny wypoczynek”,
- „Obóz rodzinny”,
- „Nie pij, nie bierz – walcz o siebie”

b) 2018 r.

- „Trzeźwy wypoczynek”,
- „Zakaz wstępu narkotykom”,
- „Obóz rodzinny”,

Zadania w zakresie rozliczenia zadania wskazanego w sprawozdaniach za 2017 r. należało do pracowników byłego Biura Kultury, Sportu i Zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik tego Biura, natomiast za 2018 r. należało do pracowników Biura Spraw Społecznych. Nadzór tym zakresie sprawował Kierownik tego Biura.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Wodzisławiu Śląskim w zakresie dokonywania weryfikacji sprawozdań z wykonania zadania a także dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia realizacji zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do postanowień zawieranych umów, art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 689 z późn. zm.).

- W 2018 r. zaniechano ustalenia, naliczenia oraz wyegzekwowania od Fundacji FENIX- „Powstań do Życia” zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości pomimo nie spełnienia warunków zawartych umów.

Zgodnie z § 3 pkt 9 i pkt 10 nw. umów dotacji, procentowy udział łącznej wartości wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji miał wynosić nie mniej niż procent wskazany w umowie. Wartość wkładu osobowego mogła się zmieniać o ile nie zmniejszy się udział tej wartości w stosunku do wydatkowanej kwoty dotacji. Naruszenie tych postanowień uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z art. 252 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania. Natomiast w myśl art. 252 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla

zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2.

Nieprawidłowość dotyczyła:

✓ dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 16 marca 2017 r. na zadanie „Motywacja = Decyzja = Lepsza Przyszłość” w kwocie 15.000 zł.

Zgodnie z umową procentowy udział łącznej wartości wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji miał wynosić nie mniej niż 19,78%, tj. 2.967,00 zł.

Wydatkowana kwota dotacji była niższa niż otrzymana i wynosiła 14.246,75 zł.

Wobec powyższego skoro udział wartości wkładu osobowego w wydatkowanej kwocie dotacji nie powinien ulec zmianie – wartości tego wkładu powinna zostać zrealizowana w wysokości 2.818,01 zł ($19,78\% \times 14.246,75$ zł).

W sprawozdaniu wskazano wartość faktycznie wykonanego wkładu osobowego w wysokości 2.350,25 zł tj. 16,50% wydatkowanej kwoty dotacji.

Różnica w wysokości 467,76 zł nie została uznana za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

✓ dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 16 marca 2017 r. na zadanie „Powiedz NIE narkotykom” w kwocie 17.000,00 zł.

Zgodnie z umową procentowy udział łącznej wartości wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji miał wynosić nie mniej niż 19,29%, tj. 3.279,00 zł.

Wydatkowana kwota dotacji była niższa niż otrzymana i wynosiła 16.917,74 zł.

Wobec powyższego skoro udział wartości wkładu osobowego w wydatkowanej kwocie dotacji nie powinien ulec zmianie – wartości tego wkładu powinna zostać zrealizowana w wysokości 3.263,43 zł ($19,29\% \times 16.917,74$ zł).

W sprawozdaniu wskazano wartość faktycznie wykonanego wkładu osobowego w wysokości 2.966,50 zł tj. 17,53% wydatkowanej kwoty dotacji.

Różnica w wysokości 296,93 zł nie została uznana za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

✓ dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 16 marca 2017 r. na zadanie p.n. „Aktywny wypoczynek” w kwocie 20.000,00 zł

Zgodnie z umową procentowy udział łącznej wartości wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji miał wynosić nie mniej niż 19,40%, tj. 3.880,00 zł.

Wydatkowana kwota dotacji była niższa niż otrzymana i wynosiła 19.909,71 zł.

Wobec powyższego skoro udział wartości wkładu osobowego w wydatkowanej kwocie dotacji nie powinien ulec zmianie – wartości tego wkładu powinna zostać zrealizowana w wysokości 3.862,48 zł ($19,40\% \times 19.909,71$ zł).

W sprawozdaniu wskazano wartość faktycznie wykonanego wkładu osobowego w wysokości 3.730 zł tj. 18,73% wydatkowanej kwoty dotacji.

Różnica w wysokości 132,48 zł nie została uznana za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

✓ dotacji udzielonej na podstawie umowy z dnia 16 marca 2016 r. na zadanie p.n. „Nie pij, nie bierz – walcz o siebie” w kwocie 15.000,00 zł.

Zgodnie z umową procentowy udział łącznej wartości wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji miał wynosić nie mniej niż 19,45%, tj. 2.918,00 zł.

Wydatkowana kwota dotacji była niższa niż otrzymana i wynosiła 14.874,16 zł.

Wobec powyższego skoro udział wartości wkładu osobowego w wydatkowanej kwocie dotacji nie powinien ulec zmianie – wartości tego wkładu powinna zostać zrealizowana w wysokości 2.893,02 zł ($19,45\% \times 14.874,16$ zł).

W sprawozdaniu wskazano wartość faktycznie wykonanego wkładu osobowego w wysokości 2.388,50 zł tj. 16,06% wydatkowanej kwoty dotacji.

Różnica w wysokości 504,52 zł nie została uznana za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Ponadto, nieprawidłowo naliczono oraz wyegzekwowano od Fundacji FENIX – „Powstań do Życia” zwrot dotacji jako pobranej w nadmiernej wysokości, na podstawie § 4 ust. 1 nw. umów dotacji, pomimo iż przy rozliczeniu zadania nie przekroczono 5% udziału kwoty dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego, który to limit został wskazany w § 4 pkt 3 tych umów. Zwrot poszczególnych dotacji z tego tytułu wynosił:

✓ 331,04 zł na zadanie „Motywacja = Decyzja = Lepsza Przyszłość”,

✓ 148,81 zł na zadanie „Powiedz NIE narkotykom”,

✓ 10,51 zł na zadanie p.n. „Aktywny wypoczynek”,

✓ 391,43 zł na zadanie p.n. „Nie pij, nie bierz – walcz o siebie”.

Ww. kwoty zostały zwrócone. Kwoty te zostały pomniejszone o wartość zadań zrealizowanych przed umową.

Zadania w zakresie weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniu oraz ustalenia kwoty należnej do zwrotu należało do podinspektora w byłym Biurze Kultury, Sportu i Zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Biura.

Wniosek nr 4

Podjąć działania w celu ponownego naliczenia i wyegzekwowania od Fundacji FENIX – „Powstań do Życia” zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, stosownie do § 3 pkt 9, 10 umów z dnia 16 marca 2017 r. o numerach: BKZ.524.38.2017, BKZ.524.36.2017, BKZ.524.37.2017, BKZ.524.34.2017 oraz art. 252 ust. 1 pkt 2 i art. 252 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), dokonując rozliczeń w zakresie kwot już wyegzekwowanych.

- *W latach 2017 - 2018 przyjęto jako prawidłowe oferty realizacji zadań publicznych złożone przez Fundację FENIX – „Powstań do Życia”, pomimo iż zostały sporządzone niezgodnie ze wzorem oferty stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 1300) oraz postanowieniami ogłoszeń Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego nr 524.70.2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. oraz nr 524.1.2018 z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie otwartego konkursu ofert na wspieranie zadań publicznych miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym odpowiednio w 2017 r. i w 2018 r.*

Nieprawidłowość dotyczyła:

➤ *zaniechania opisanego sposobu wyceny wkładu osobowego przewidzianego do zaangażowania przy realizacji zadania publicznego w:*

✓ *ofercie wraz z jej korektą z 2017 r. na zadanie publiczne pn.: „Motywacja = Decyzja = Lepsza Przyszłość”, w której nie podano sposobu wyceny wkładu osobowego, tj. koordynatora zadania. W pkt 12 oferty wyceniono jedynie jako wkład osobowy świadczenia wolontariusza w wysokości 8,50 zł za godzinę.*

W kalkulacji przewidzianych kosztów godzina pracy koordynatora została wyceniona na kwotę 15 zł.

✓ ofercie wraz z korektami na zadania publiczne pn.: „Obóz rodzinny”, „Aktywny wypoczynek” z 2017 r. w których nie podano sposobu wyceny wkładu osobowego, tj. kadry na obóz. W pkt 12 oferty wyceniono jedynie jako wkład osobowy świadczenia wolontariusza w wysokości 8,50 zł za godzinę.

W kalkulacji przewidzianych kosztów dzień pracy kadry została wyceniona na kwotę 500 zł – (dot. zadania „Obóz rodzinny”) oraz na kwotę 200 zł (dot. zadania „Aktywny wypoczynek”).

Ponadto, zgodnie z ostatnią korektą oferty (z dnia 14 marca 2017 r.) na zadanie „Aktywny wypoczynek”, wkład osobowy przewidziany do zaangażowania przy realizacji zadania publicznego (świadczenie wolontariusza) został wyliczony na 8,50 zł (pkt 12 oferty), natomiast w pkt II.3 kalkulacji przewidzianych kosztów godzina pracy wolontariusza przygotowującego prezentacje multimedialne została wyceniona na 15 zł (w ofertach tej Fundacji na inne zadania godzina pracy tego wolontariusza została również wyceniona na 8,50 zł).

Wobec tego łączny koszt osobowy za pracę wolontariusza wynosił 600 zł (2m-ce/20h/15 zł), zamiast 340 zł (2m-ce/20h/8,50 zł). W sprawozdaniu z realizacji zadania wkład osobowy również został podany w wysokości, tj. 600 zł.

✓ ofercie wraz z korektami na zadania publiczne pn.: „Trzeźwy wypoczynek” i „Obóz rodzinny” z 2018 r., w których nie podano sposobu wyceny wkładu osobowego, tj. kadry na obóz. W pkt 12 oferty wyceniono jedynie jako wkład osobowy świadczenia wolontariusza w wysokości 15,00 zł za godzinę.

W kalkulacji przewidzianych kosztów dzień pracy kadry została wyceniona na kwotę 200 zł (obóz nad morze lub w góry), na kwotę 50 zł (obóz w góry) - dot. zadania „Trzeźwy wypoczynek” oraz na kwotę 333,33 zł - dot. zadania „Obóz rodzinny”.

Ponadto, w korekcie oferty realizacji zadania z dnia 12 marca 2018 r. – dot. zadania „Obóz rodzinny”, nie podano sposobu wyceny wkładu osobowego koordynatora zadania (pkt 12 korekty ofert), natomiast w kalkulacji przewidzianych kosztów godzina pracy koordynatora zadania wyceniono na 25 zł (w pkt 8.II.1). Z kolei w pierwotnej ofercie koszt ten wynosił 15 zł/h, co potwierdzała wycena wkładu osobowego ujęta w pkt 12 oferty.

Ponadto, w ofercie nie wskazano kalkulacji wyceny wkładu osobowego kadry na obóz, (w ofercie wskazano 1.000 zł za dzień na osobę). W wycenie wkładu osobowego przewidzianego do zaangażowania przy realizacji zadania publicznego, wskazano jedynie wycenę świadczenia wolontariusza w kwocie 15 zł za godzinę.

➤ przyjęcia jako prawidłowych korekt ofert, w których koszty obsługi zadania przekroczyły 20% wnioskowanej kwoty dotacji, co dotyczyło:

✓ korekty oferty na zadanie pn.: „Powiedz NIE narkotykom”, w której koszty obsługi zadania zaplanowano na kwotę 4.700 zł, natomiast wnioskowana kwota dotacji stanowiła kwotę 17.000 zł, wobec tego koszty obsługi zadania stanowiły 27,65% wnioskowanej kwoty dotacji.

✓ korekty oferty na zadanie pn.: „Nie pij, nie bierz – walcz o siebie”, w której koszty obsługi zadania zaplanowano na kwotę 5.600 zł, natomiast wnioskowana kwota dotacji wynosiła 15.000 zł, tzn. koszty obsługi zadania stanowiły 37,33% wnioskowanej kwoty dotacji

W myśl pkt III.10.5 ww. ogłoszenia o otwartym konkursie ofert, ze środków miasta pokrywane są niezbędne koszty związane bezpośrednio z realizacją zadania, w szczególności koszty obsługi zadania publicznego w tym koszty administracyjne, w szczególności koordynacja, obsługa księgową i prawną projektu, obsługi telekomunikacyjne, pocztowe, internetowe, centralnego ogrzewania, czynsz za wynajem

pomieszczeń, koszt energii elektrycznej, gazu, wody, koszt sprzątnięcia pomieszczeń, koszt materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadania nie mogą przekroczyć 20% wnioskowanej kwoty dotacji.

Ocena formalna złożonych ofert polegająca na sprawdzeniu czy oferta spełnia wymogi określone w ustawie oraz w ogłoszeniu, należała do Komisji Opiniującej powołanej zarządzeniem Nr OR-I.0050.20.2017 z dnia 24 stycznia 2017 r. oraz zarządzeniem Nr OR-0050.65.2018 Prezydenta Miasta z dnia 15 lutego 2018 r.

Zgodnie z ogłoszeniami o otwartym konkursie ofert, Komisja Opiniująca dokonuje oceny formalnej a następnie oceny merytorycznej złożonej oferty. Ocena formalna polega na sprawdzeniu czy oferta spełnia wymogi określone w ustawie oraz w ogłoszeniu.

W przypadku, gdy oferta zawiera błędy formalne niemożliwe do poprawienia lub uzupełnienia uznaje się, że oferta nie spełnia kryteriów formalnych. Dopuszcza się możliwość uzupełnienia przez oferenta oferty o brakujące lub niewłaściwie podpisane załączniki oraz sprostowania oczywistych pomyłek pisarskich lub rachunkowych w ofercie. W przypadku konieczności uzupełnienia oferty lub złożenia wyjaśnień do oferty Przewodniczący Komisji może wezwać oferenta do uzupełnienia oferty lub do złożenia wyjaśnień. W przypadku, gdy oferent nie uzupełni oferty lub nie złoży wyjaśnień albo dokona tego po terminie wskazanym przez Przewodniczącego, oferta zostanie uznana za niespełniającą kryteriów formalnych.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad członkami Komisji Konkursowych powołanych: przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie oceny ofert, stosownie do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 689 z późn. zm.).

- *W 2018 r. zwrot niewykorzystanych dotacji udzielonych w 2017 r. był ewidencjonowany na koncie 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, pomimo że zwrot wpłynął w następnym roku. Zwrot niewykorzystanych dotacji został dokonany w okresie od stycznia do października 2018 r.*

Powyższym naruszono opis funkcjonowania kont 221 i 224 określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911), zgodnie z którym rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.

Ponadto, zgodnie z polityką rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego wprowadzonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego Nr OR-I.120.23.2015 z dnia 20 maja 2015 r., zmienionej zarządzeniem Nr OR-I.120.84.2017 z dnia 29 grudnia 2017 r., w załączniku „Zakładowy plan kont oraz

szczegółowe zasady rachunkowości dla budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego” przy opisie konta 224 zapisano, że służy ono do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.

Powyższe dotyczyło zwrotu 20 niewykorzystanych dotacji z: Ludowego Klubu Sportowego Naprzód 46 Zawada w kwocie 1.278,53 zł, Młodzieżowego Klubu Sportowego „Zorza” Wodzisław Śląski w kwocie 500,00 zł, Starostwa Powiatowego Wodzisławiu Śląskim w kwocie 0,17 zł, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS Rybnik w kwocie 1.856,81 zł, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego gmina Żory w kwocie 1,04 zł, Zespołu Szkół Stowarzyszeń Rodzin Katolickich w kwocie 124,34 zł, Miasta Jastrzębie Zdrój w kwocie 0,37 zł, Fundacji FENIX Powstań do Życia w kwocie 231,07 zł, Fundacji Podaj Dalej w łącznej kwocie 865,80 zł, Fundacji FENIX Powstań do Życia w kwocie 2.697,65 zł, Stowarzyszenia „CZYN DOBRO” na rzecz niepełnosprawnych w kwocie 200 zł, Jednostki Strzeleckiej 2023 im. 14 Pułku w kwocie 1.537,00 zł, Wodzisławskiego Uniwersytet III Wieku w kwocie 3,00 zł, Klubu Rekreacyjno-Sportowego TKKF RELAX w kwocie 10,02 zł, Stowarzyszenia Międzyszkolny Klub Sportowy w kwocie 738,65 zł, Klubu Sportów Walki „BOXING ODRA” w kwocie 10,00 zł, Klubu Sportów Walki „BOXING ODRA” w kwocie 41,60 zł, Klubu Sportowego 25 Kokoszyce w kwocie 3,00 zł, Klubu Sportowego SWD w kwocie 365,92, Koła Wodzisławskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w łącznej kwocie 5.672,85 zł.

Zadania w zakresie księgowania zwrotu niewykorzystanych dotacji w księgach rachunkowych należały do Inspektora Referatu Księgowości Budżetowej. Nadzór nad pracownikami sprawował Kierownik Referatu Księgowości Budżetowej.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie ewidencjonowania na koncie 221 zwrotu niewykorzystanych dotacji stosownie do opisu funkcjonowania konta 221 ustalonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2018 r. zaciągnięto zobowiązanie z tytułu kredytu krótkoterminowego z przeznaczeniem na sfinansowanie występującego w ciągu 2019 r. przejściowego deficytu budżetowego, pomimo braku dysponowania, na dzień zawarcia umowy, upoważnieniem oraz limitem zobowiązań na powyższy cel. Naruszono tym art. 89 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 6, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. d) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu*

jednostki samorządu terytorialnego. Zobowiązania te podlegają spłacie w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte. Uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek. W uchwale budżetowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągania kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu. Do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez wójta w roku budżetowym.

Powyższe dotyczyło zobowiązania wynikającego z umowy o kredyt w rachunku bieżącym Nr 45/2018 zaciągniętego w wysokości 15.000.000,00 zł w dniu 20 grudnia 2018 r. z okresem obowiązywania (udostępnienia) od 2 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Limit zobowiązań krótkoterminowych jakie Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego mógł zaciągnąć w 2019 r. wraz z upoważnieniem ustalono dopiero w uchwale budżetowej Miasta Wodzisławia Śląskiego na rok 2019, która podjęta została uchwałą Nr IV/23/19 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 23 stycznia 2019 r., a ta weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Zgodnie z art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, uchwalanym na rok budżetowy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.

Powyższą umowę podpisał p. Mieczysław Kieca – Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego, przy kontrasygnacie p. Jacka Matyja – Skarbnika Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Wniosek nr 7

Zaciągać zobowiązania z tytułu kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego na podstawie obowiązujących limitów i upoważnień zawartych w uchwale organu stanowiącego, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 tej ustawy.

- W Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjętej uchwałą Nr IV/24/19 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2019 - 2030 ze zmianami, ujęto w poszczególnych latach budżetowych wartości z tytułu spłat rat kapitałowych oraz wykupy papierów wartościowych, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych w innych kwotach niż wynikające z obowiązującego harmonogramu spłat ww. zobowiązań wynikających z zawartych umów pożyczek oraz emisji obligacji. Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.*

W Wieloletniej Prognozie Finansowej (przed zmianami) w poz. 14.1 „Splaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w poz. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” przyjęto następujące wartości:

dla 2019 r. w wysokości 13.329.600,00 zł;
dla 2020 r. w wysokości 3.476.984,00 zł;
dla 2021 r. w wysokości 6.432.466,00 zł;
dla 2022 r. w wysokości 7.279.306,00 zł;
dla 2023 r. w wysokości 9.232.716,00 zł;
dla 2024 r. w wysokości 8.232.724,00 zł;
dla 2025 r. w wysokości 7.094.600,00 zł;
dla 2026 r. w wysokości 7.094.600,00 zł;
dla 2027 r. w wysokości 4.094.600,00 zł;
dla 2028 r. w wysokości 2.094.600,00 zł;
dla 2029 r. w wysokości 1.094.600,00 zł;
dla 2030 r. w wysokości 52.100,00 zł.

Zgodnie z umowami kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przed zmianami dokonanymi w roku 2019 aneksami do umów, wartość zobowiązań z powyższego tytułu wynosiła:

rok 2019 w wysokości 9.623.585,11 zł;
rok 2020 w wysokości 3.403.544,00 zł;
rok 2021 w wysokości 6.403.544,00 zł;
rok 2022 w wysokości 7.265.266,00 zł;
rok 2023 w wysokości 9.230.676,00 zł;
rok 2024 w wysokości 6.230.684,00 zł;
rok 2025 w wysokości 7.092.560,00 zł;
rok 2026 w wysokości 7.092.560,00 zł;
rok 2027 w wysokości 4.092.560,00 zł;
rok 2028 w wysokości 2.092.560,00 zł
rok 2029 w wysokości 92.560,00 zł;
rok 2030 w wysokości 50.550,00 zł.

Ponadto, po zmianie WPF dokonanej uchwałą Nr IX/65/19 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 29 maja 2019 r., kwoty wskazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 14.1 „Splaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w poz. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” również wykazane były w innych wysokościach w poszczególnych latach niż wynikało to z umów kredytów i pożyczek po zmianach dokonanych w 2019 r. wraz z aneksami do umów:

WPF	Umowy	Różnice
rok 2019: 9.659.600,00 zł	rok 2019: 9.623.585,11 zł	rok 2019: 36.014,00 zł
rok 2020: 3.405.583,00 zł	rok 2020: 3.403.544,00 zł	rok 2020: 2.039,00 zł
rok 2021: 6.405.584,00 zł	rok 2021: 6.403.544,00 zł	rok 2021: 2.040,00 zł
rok 2022: 7.267.306,00 zł	rok 2022: 7.265.266,00 zł	rok 2022: 2.040,00 zł
rok 2023: 9.232.716,00 zł	rok 2023: 9.230.676,00 zł	rok 2023: 2.040,00 zł
rok 2024: 6.232.724,00 zł	rok 2024: 6.230.684,00 zł	rok 2024: 2.040,00 zł
rok 2025: 7.094.600,00 zł	rok 2025: 7.092.560,00 zł	rok 2025: 2.040,00 zł
rok 2026: 7.094.600,00 zł	rok 2026: 7.092.560,00 zł	rok 2026: 2.040,00 zł
rok 2027: 4.094.600,00 zł	rok 2027: 4.092.560,00 zł	rok 2027: 2.040,00 zł
rok 2028: 2.094.600,00 zł	rok 2028: 2.092.560,00 zł	rok 2028: 2.040,00 zł
rok 2029: 94.600,00 zł	rok 2029: 92.560,00 zł	rok 2029: 2.040,00 zł
rok 2030: 52.100,00 zł	rok 2030: 50.550,00 zł	rok 2030: 1.550,00 zł

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Jacka Matyja – Skarbnika Miasta Wodzisławia Śląskiego, różnice pomiędzy zaciągniętymi zobowiązaniami z tytułu pożyczek, a wykazanymi rozchodami w Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 14.1 wynikają z faktu umorzenia części zaciągniętych pożyczek oraz aneksów do umów pożyczek, których zmiany w tym zakresie zostaną w późniejszym czasie dokonane w Wieloletniej Prognozie Finansowej. W trakcie kontroli nie dokonano zmiany WPF w zakresie prawidłowego ujęcia spłaty rat pożyczek w ww. latach.

Zadania w zakresie opracowania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej należały do p. Jacka Matyja – Skarbnika Miasta Wodzisławia Śląskiego W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych: inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należały do p. Mieczysława Kieca – Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Wniosek nr 8

Zapewnić uwzględnianie w Wieloletniej Prognozie Finansowej rzetelnych (obiektywnych) wartości, tj. wynikających z zawartych umów, w zakresie spłat rat pożyczek, emisji obligacji zaciągniętych przez Miasto Wodzisław Śląski, mając na uwadze art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie przygotowywania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- W latach 2015 - 2017 nieterminowo dokonano spłaty raty pożyczek zaciągniętych na podstawie niżej wymienionych umów o numerach: 236/2013/84/TP/rz/P z 27 września 2013 r., 25/2012/84/OW/os/P z 12 września 2012 r./, 140/2011/84/OW/os/P z 30 czerwca 2011 r. 163/2010/84/OA/pone/P z 28 września 2010 r., 156/2010/84/OW/os/P z 19 sierpnia 2010 r., Nr 71/2003//84/OW/ok/P z dnia 04 września 2003 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań pod nazwą, odpowiednio: „Likwidacja Zalewiska „Sakandrzk” w Wodzisławiu Śląskim”, „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego – (etap IV)”, „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego – (etap III)”, „Wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych znajdujących się na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego na rok 2010 (etap III)”, „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego – (etap II)”, „Modernizacja części mechanicznej i budowa części biologicznej oczyszczalni ścieków „Karkoszka II” w Wodzisławiu Śląskim”.

Naruszono tym zapisy § 9 ust. 2 ww. umów. Zgodnie z postanowieniami umów, pożyczkobiorca zobowiązuje się do terminowej spłaty pożyczki i należnych odsetek bez uprzedniego, dodatkowego wezwania Funduszu, na jego rachunek bankowy. Nieterminowe regulowanie zobowiązań wynikających z powyższych umów skutkowało zapłatą odsetek za zwłokę w łącznej kwocie 84,27 zł. Opóźnienia w zakresie nieterminowego regulowania spłaty raty pożyczki wynosiły od 3 do 8 dni.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Dotyczyło to odpowiednio rat płatnych: dnia 3 marca 2015 r. w kwocie 34.529,00 zł, 15 grudnia 2015 r. w kwocie 3.000,00 zł, 15 grudnia 2016 r. w kwocie 3.000,00 zł, 15 grudnia 2015 r. w kwocie 3.700,00 zł, 15 grudnia 2016 r. 3.700,00 zł, 15 grudnia 2015 r. w kwocie 8.675,00 zł, 15 grudnia 2016 r. w kwocie 8.675,00 zł, 15 grudnia 2015 r. w kwocie 2.540,00 zł, 15 grudnia 2016 r. w kwocie 2.540,00 zł, 30 stycznia 2017 r. w kwocie 104.692,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną powyższego było zbyt późne przekazywanie dyspozycji przez wydziały merytoryczne do Referatu Księgowości oraz podawanie błędnych terminów płatności na tych dyspozycjach. Zgodnie z § 2 pkt 2 oraz § 3 zarządzenia Nr OR-I.120.4.2017 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 12 stycznia 2017 r. w sprawie obowiązków związanych ze splatą i obsługą zadłużenia z tytułu zaciągniętych przez Miasto Wodzisław Śląski przychodów, dysponentem w budżecie Miasta przychodów i rozchodów, wydatków na obsługę (splatę odsetek) pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego jest merytoryczna komórka organizacyjna Urzędu Miasta realizująca procedurę ubiegania się o udzielenie pożyczki oraz realizująca lub nadzorująca realizację zadań, których wydatki są sfinansowane z pożyczek. Merytoryczna komórka organizacyjna Urzędu Miasta realizująca procedurę ubiegania się o udzielenie pożyczki oraz realizująca lub nadzorująca realizację zadań, których wydatki są sfinansowane z pożyczek zobowiązana jest do: dostarczenia niezwłocznie do Wydziału Finansów umów oraz harmonogramów splat pożyczek wraz z ich zmianami, przekazania do Wydziału Finansów, w terminie co najmniej 5 dni roboczych od planowanej daty dokonania przelewu, dyspozycji wypłaty rozchodów z tytułu zaciągniętej pożyczki oraz wydatków na obsługę zadłużenia z tytułu pożyczki (splatę odsetek), wyznaczenia w zakresie czynności pracownikowi komórki obowiązków terminowego i merytorycznego przygotowywania dyspozycji wypłaty rozchodów z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz wydatków na obsługę zadłużenia z tytułu pożyczki (splatę odsetek) a także do wyznaczenia w zakresie czynności innemu pracownikowi komórki obowiązków w zakresie formalnego i merytorycznego sprawdzenia ww. dyspozycji wypłaty.

W dniu 8 listopada 2018 r. zostały podpisane umowy w sprawie częściowego warunkowego umorzenia pożyczek udzielonych na podstawie umów: Nr 25/2012/84/OW/os/P z dnia 12 września 2012 r./, Nr 213/2011//84/OA/oe/P z dnia 23 sierpnia 2011 r., Nr 140/2011/84/OW/os/P z dnia 30 czerwca 2011 r. Nr 163/2010/84/OA/pone/P z dnia 28 września 2010 r., Nr 156/2010/84/OW/os/P z dnia 19 sierpnia 2010 r., Nr 71/2003//84/OW/ok/P z dnia 4 września 2003 r.

Dyspozycje płatnicze należały do pracowników Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej oraz pracowników Wydziału Architektury, Inwestycji i Dróg Miejskich. Nadzór w tym zakresie sprawowali Naczelnicy ww. Wydziału.

Wniosek nr 9

Wzmocnić działania w zakresie zapewnienia terminowego regulowania obciążających Miasto zobowiązań z tytułu pożyczek w celu niedopuszczenia do zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- W latach od 2015 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami wobec podatników o numerach kart kontowych: 1/53, 1/157, 1/177, 1/70, 1/172, 1/176, 1/156, 1/276, 1/279, 1/372, 1/271, 1/269, 1/263, 1/307, 1/260, 1/278, 1/270, 1/262, 1/258, 1/280. Naruszono tym art. 272 pkt 3 oraz art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelność danych w niej zawartych.

Powyższe dotyczyło podatników:

- o numerze karty kontowej 1/53, który w załączniku nr ZN-1/B do deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2015 - 2016 wykazywał jako zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 894 z późn. zm.), grunty wchodzące w skład infrastruktury kolejowej jako całe działki ewidencyjne, w tym:
 - w 2015 r. jako zwolnione grunty o powierzchni 371.479 m²,
 - w 2016 r. jako zwolnione grunty o powierzchni 388.694 m².

Organ podatkowy nie prowadził działań w celu weryfikacji prawidłowości deklarowania przez podatnika ww. danych, w tym prawidłowości wykazanego zwolnienia na podstawie ww. przepisu.

Do końca 2016 r. zwolnienie od podatku, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, obejmowało budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym oraz zajęte pod nie grunty. Zwolnienie to przysługiwało, jeżeli:

- a) zarządca infrastruktury jest obowiązany do jej udostępniania licencjonowanym przewoźnikom kolejowym lub
- b) są przeznaczone wyłącznie do przewozu osób, wykonywanego przez przewoźnika kolejowego, który równocześnie zarządza tą infrastrukturą bez udostępniania jej innym przewoźnikom, lub
- c) tworzą linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1435 mm.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy otrzymał nowe brzmienie (zmianę tę wprowadził art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1923) i od początku 2017 r. zwalnia się od podatku od nieruchomości: grunty, budynki i budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, która:

- a) jest udostępniana przewoźnikom kolejowym lub
- b) jest wykorzystywana do przewozu osób, lub
- c) tworzy linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1435 mm.

Wobec tego, rozszerzenie zakresu zwolnienia dotyczyło m.in. gruntów wchodzących w skład infrastruktury kolejowej, które nie są zajęte przez budowle wchodzące w skład tej infrastruktury. Jak bowiem wynika z dodanego z dniem 1 stycznia 2017 r. załącznika nr 1 do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1727

z późn. zm.), określającego wykaz elementów infrastruktury kolejowej, gruntami takimi są całe działki ewidencyjne, na których znajdują się pozostałe elementy infrastruktury kolejowej.

Z art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wynikało, że od 1 stycznia 2017 r. wykreślono też zapis, że zwolniona jest tylko ta część gruntów, która jest faktycznie zajęta przez elementy infrastruktury kolejowej. To oznacza, że infrastrukturą kolejową może być cała działka ewidencyjna. Do tej pory zwolniona była tylko ta jej część, przez którą np. przebiegają tory lub na której stoi jeden semafor.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego, organ podatkowy w 2008 r. wezwał podatnika do złożenia informacji w zakresie prawidłowości wykazania w deklaracji przedmiotów opodatkowania zwolnionych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W odpowiedzi na wezwanie, podatnik wskazał m.in., że linie kolejowe wraz z całą infrastrukturą kolejową usytuowane są na działkach stanowiących obszar kolejowy wg załączonego wykazu działek.

Zgodnie z wykazem gruntów oddanych podatnikowi do odpłatnego korzystania, a stanowiącym załącznik do składanych deklaracji, zwolnieniem objęte były całe działki ewidencyjne wchodzące w skład infrastruktury kolejowej, a nie jedynie grunty zajęte przez budowle wchodzące w skład tej infrastruktury.

Od 2017 r. podatnik deklarował jako zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, całe działki ewidencyjne wchodzące w skład infrastruktury kolejowej.

- o numerze kart kontowych: 1/157, 1/177, 1/70, 1/172, 1/176, 1/156, 1/276, 1/279, 1/372, 1/271, 1/269, 1/263, 1/307, 1/260, 1/278, 1/270, 1/262, 1/258, 1/280 będącymi jednostkami oświatowymi, którzy w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2015 - 2019 nie deklarowali do opodatkowania pomieszczeń zajętych przez pielęgniarki. Pomieszczenia te zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Referatu Wymiaru Podatków wykazywane były jako zwolnione z podatku od nieruchomości.

Zwolnienie z podatku od nieruchomości dla szkół i placówek oświatowych określa art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, zwolnione z podatku od nieruchomości są publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa. Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), a następnie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.), określające działalność prowadzoną w ramach systemu oświaty, należy stwierdzić, iż obejmuje ona kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży. Działania, które powinien zapewnić system oświaty, określa art. 1 ww. ustawy. Są to m.in. działania zapewniające realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju, wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 10, art. 3 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia

zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek.

W świetle przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), obecnie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 z późn. zm.), a także ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, która dla określenia pojęcia działalności gospodarczej odwołuje się do przepisów tej ustawy, działalność w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych stanowi działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 83a ustawy o systemie oświaty, obecnie art. 180 ust.1 ustawy prawo oświatowe, prowadzenie szkoły lub placówki oraz zespołu nie jest działalnością gospodarczą. Z powyższego wynika, że zwolnienie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie dotyczy nieruchomości lub ich części zajętych na udzielanie świadczeń zdrowotnych. Zwolnienie z podatku od nieruchomości dotyczy tylko nieruchomości zajętych na działalność oświatową.

W trakcie kontroli, dnia 22 maja 2019 r., wezwano ww. podatników na podstawie art. 274 a § 2 ustawy Ordynacji podatkowej, do udzielenia wyjaśnień w zakresie zaniechania opodatkowania gabinetów pielęgniarek/higienistek za lata 2014 - 2019.

Do dnia zakończenia kontroli:

- podatnicy o następujących numerach kart kontowych: 1/157, 1/177, 1/70, 1/172, 1/176, 1/156, 1/276 złożyli korekty deklaracji z uwzględnieniem powierzchni gabinetów pielęgniarek. W wyniku złożonych korekt, naliczony został podatek od nieruchomości w łącznej kwocie 3.042,00 zł,

- podatnicy o numerach kart kontowych 1/279, 1/372, 1/271, 1/269, 1/263, 1/307, 1/260, 1/278, 1/270, 1/262, 1/258, 1/280 poinformowali, że pomieszczenia, które są wykorzystywane przez pielęgniarki poza godzinami pracy pielęgniarek były wykorzystywane w ramach działalności oświatowej przez nauczycieli.

Zadania w zakresie spraw związanych z wymiarem, dokonywania czynności sprawdzających deklaracje, należały do Inspektora w Referacie Wymiaru Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 10

Ponownie przeanalizować prawidłowość opodatkowania nieruchomości podatników podatku od nieruchomości o numerach kart kontowych 1/53, 1/279, 1/372, 1/271, 1/269, 1/263, 1/307, 1/260, 1/278, 1/270, 1/262, 1/258, 1/280, mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.) oraz wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć wobec ww. podatników postępowanie podatkowe w trybie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa w celu ustalenia prawidłowego wymiaru.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- Do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z najmu, dzierżawy gminnego zasobu nieruchomości pozostającego w zarządzie spółki „...Domaro” sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim na podstawie umowy o zarządzanie nieruchomościami z dnia 31 grudnia 2015 r. oraz zarządzenia Nr OR-I.0050.249.2018 Prezydenta Miasta

Wodzisławia Śląskiego z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie powierzenia czynności zarządzania oraz zasad zlecenia i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonywania aktem założycielskim spółce „...Domaro” sp. z o.o. z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 prowadzona była wyłącznie do kontrahenta „...Domaro” sp. z o.o. realizującego na terenie Miasta Wodzisław Śląski ww. umowę oraz zarządzenie, a nie według poszczególnych dłużników, co uniemożliwiało ustalenie stanu należności, wpłat zaległości czy ewentualnych nadpłat poszczególnych kontrahentów dzierżawców, najemców gminnego zasobu nieruchomości.

Powyższe było niezgodnie z zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) oraz obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.). Zgodnie z opisem tego konta, ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Ponadto, zgodnie z opisem ww. konta określonym w załączniku nr 2 do zakładowego planu kont Urzędu, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z późn. zm., ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Zapisów na koncie 221 w ramach kontrahenta „...Domaro” sp. z o.o. dokonywano w ujęciu syntetycznym na podstawie dokumentów PK na bazie danych przekazanych z ewidencji „...Domaro” sp. z o.o. Dane te przekazywano każdorazowo do dnia 5-go danego miesiąca w postaci zestawień przypisów, wpłat lokali mieszkalnych, użytkowych oraz danych syntetycznych z ewidencji księgowej prowadzonej przez ten podmiot. Z przedłożonego zestawienia wynikały następujące informacje: przypis należności za lokale mieszkalne/użytkowe, przeksięgowania dotyczące ugód, umorzenia, wpłaty, przedpłaty, zaległości czynszowe: w tym lokale mieszkalne, windykacje, koszty komornicze, lokale użytkowe, rekompensaty 40 euro (rekompensata za nieterminowe regulowanie należności naliczana była od lipca 2018 r.). Z tak przyjętego schematu księgowania, tj. w ujęciu syntetycznym z ewidencji księgowej urzędu wynikał ogólny stan zaległości. Kwota dotycząca nadpłat była księgowana miesięcznie na podstawie dowodu PK sporządzonego przez pracowników Referatu Księgowości Budżetowej, nie wynikała zatem z zapisów w ewidencji księgowej (przypis-wpłata).

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji syntetycznej i analitycznej dla Urzędu w zakresie dochodów z tytułu najmu, dzierżawy należały do obowiązków pracowników Referatu Księgowości Budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 11

Zaprowadzić ewidencję szczegółową do konta 221 w zakresie najemców, dzierżawców nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu zarządzanego przez zarządcę, mając na uwadze zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zapisy zawarte w założowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2017 zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu operacje gospodarcze dotyczące objęcia przez Miasto Wodzisław Śląski udziałów w „...DOMARO” sp. z o.o. w kwocie 10.508.000,00 zł. Naruszono tym art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), zgodnie z którymi zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.*

W ewidencji księgowej konta 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” pod datą 31 sierpnia 2018 r. ujęto nabyte udziały w ww. spółce pokryte wkładem niepieniężnym w wysokości 10.508.000,00 zł, pomimo iż zdarzenie to nastąpiło dnia 16 maja 2016 r., zgodnie z postanowieniem KRS.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było niebezpieczne przekazywanie informacji przez pracowników Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego o objęciu udziałach w spółce prawa handlowego do Referatu Księgowości Budżetowej w celu terminowego ujęcia w ewidencji księgowej operacji w tym zakresie.

Ponadto, operacje gospodarcze dotyczące objęcia udziałów w ww. spółce pokryte wkładem pieniężnym w łącznej kwocie 2.340.000,00 zł, ewidencjonowano pod datą dokonania przelewu (8, 20, 29 styczeń, 5, 12 19, 26 luty 2016 r.), tj. przed wydaniem postanowienia z sądu rejestrowego, które nastąpiło w dniu 16 maja 2016 r.

Powyższe świadczy również o nieprawidłowym przeprowadzeniu inwentaryzacji długoterminowych aktywów finansowych w drodze weryfikacji. Z wyników inwentaryzacji na koniec 2016 r. i 2017 r. wynikało, że w zakresie konta 030 stan ewidencyjny był zgodny ze stanem inwentaryzacyjnym i wynosił 2.340.000,00 zł.

Pisma dotyczące przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji sald zostały podpisane przez Głównego Księgowego Urzędu oraz p. Mieczysława Kieca – Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Zgodnie z § 5 pkt 4 załącznika nr 3 do zarządzenia Nr OR-I.120.23.2015 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego, inwentaryzację drogą weryfikacji sald udziałów w obcych podmiotach gospodarczych, przeprowadza się co roku przez porównanie danych wykazanych w księgach rachunkowych z danymi źródłowymi na koniec każdego roku obrotowego. Inwentaryzacji w drodze uzgodnienia i weryfikacji sald dokonuje dział księgowości we współpracy z wydziałami merytorycznymi po otrzymaniu z ww. wydziałów pisemnego i potwierdzonego wykazu wysokości sald.

Zgodnie z wyjaśnieniami, inwentaryzację w zakresie konta 030 na koniec roku 2016 i roku 2017 przeprowadzono metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i zweryfikowano realną wartość składników majątku w Wydziale Finansów, ponieważ to w ww. wydziale były oryginały dokumentów (wyciągi bankowe), na podstawie których wniesiono wkład pieniężny i dlatego nie weryfikowano tego razem z wydziałem merytorycznym.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Skutkiem niebieżącego ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych było wykazanie, jako długoterminowe aktywa finansowe w bilansach Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego za lata 2016 i 2017, kwoty 2.340.000,00 zł, pomimo iż Miasto od 2016 r. posiadało udziały w tej spółce o łącznej wartości 12.848.000,00 zł.

W informacji o stanie mienia Miasta Wodzisławia Śląskiego dane w tym zakresie zostały wykazane prawidłowo.

Zadania w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki należały do Kierownika Referatu Księgowości Budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Finansów.

Zadania z zakresu prowadzenia spraw długoterminowych aktywów finansowych należały do pracowników Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 12

Zapewnić prawidłowe ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących objęcia udziałów na koncie 030, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351), oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie prawidłowego przeprowadzenia inwentaryzacji długoterminowych aktywów finansowych drogą weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2017 - 2018 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty”.*

Naruszono tym art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.

Naruszono tym również zasady funkcjonowania konta 011 określone w:

- *załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.),*

- *załączniku Nr 3 do obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.),*

- *w planie kont, wprowadzonym zarządzeniem Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie: polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z późn. zm.*

Dotyczyło to osiemdziesięciu dwóch nieruchomości nabytych przez Miasto Wodzisław Śląski na podstawie dwudziestu dziewięciu decyzji Wojewody Śląskiego, jednego aktu notarialnego oraz czterech postanowień Sądu Rejonowego w Gliwicach.

Powyższe nieruchomości nabyte przez Miasto Wodzisław Śląski zostały zaewidencjonowane na koncie 011 z opóźnieniem wynoszącym od trzech miesięcy do dwóch lat, po dniu uzyskania prawomocności.

Zgodnie z postanowieniami Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta Wodzisławia Śląskiego wprowadzonej zarządzeniem Nr OR-I.120.85.2017 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 29 grudnia 2017 r.

oraz zarządzeniem Nr OR-I.120.24.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. z późn. zm., dowód „OT” wystawia się dla udokumentowania przyjęcia do użytkowania zakupionego środka trwałego o wartości powyżej 3.500,00 zł oraz środka trwałego wybudowanego lub wytworzonego w ramach działalności inwestycyjnej Urzędu oraz gruntów niezależnie od wartości. Dowód „OT” wystawia wydział będący dysponentem środków na inwestycje w trzech egzemplarzach. W księgowości otrzymany oryginał dowodu „OT” stanowi podstawę do ujęcia środka trwałego w ewidencji księgowej. Dane dotyczące sposobu księgowania danego środka trwałego oraz podpisy osób odpowiedzialnych za księgowanie znajdują się na poleceniu księgowania (dowód PK), który stanowi integralną część dowodu „OT”. Dopuszcza się sporządzanie zbiorczych dokumentów PK dotyczących kilku dowodów „OT”. Dowód „OT” winien być przekazany do Referatu Księgowości Budżetowej w terminie do 1 m-ca od daty oddania środka trwałego do użytkowania.

Przyczyną powyższego było zaniechanie przez pracowników Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego niezwłocznego dokonania wyceny środka trwałego jak również sporządzania oraz przekazania dowodów OT do Referatu Księgowości Budżetowej w celu uwidocznienia w ewidencji księgowej zmian środków trwałych oraz zaniechanie przez pracowników Referatu Księgowości Budżetowej dokonania odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych roku obrotowego, którego zdarzenie dotyczyło, w przypadku gdy informacje o ww. zdarzeniach dotarły do tego Wydziału przed ostatecznym zamknięciem ksiąg rachunkowych danego roku.

Skutkiem powyższego ww. nieruchomości nie zostały wykazane w bilansach jednostki Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 390.873,56 zł; wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 1.439.542,41 zł oraz w informacji o stanie mienia komunalnego jednostki Miasta Wodzisławia Śląskiego, o której mowa w art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Bilans jednostki sporządzony na dzień: 31 grudnia 2017 r. został podpisany (z datą 28 marca 2018 r.) przez p. Mieczysława Kieca – Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego oraz przez Głównego Księgowego – Kierownika Referatu Księgowości Budżetowej. Bilans jednostki sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 r. został podpisany (z datą 8 marca 2019 r.) przez p. Mieczysława Kieca – Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego oraz przez Głównego Księgowego - Kierownika Referatu Księgowości Budżetowej.

Powyższe świadczy o nieprawidłowym przeprowadzeniu według stanu na ostatni dzień grudnia: 2017 r. i 2018 r. inwentaryzacji gruntów metodą weryfikacji pięćdziesięciu sześciu nieruchomości nabytych przez Miasto.

W inwentaryzacji aktywów i pasywów przeprowadzonej drogą porównania danych ewidencji księgowej z danymi wynikającymi z posiadanej dokumentacji dotyczącej środków trwałych według stanu na dzień 31 grudnia: 2017 r. i 2018 r. w ww. zakresie, różnic nie stwierdzono, co potwierdza protokół weryfikacji odpowiednio z dnia 15 stycznia 2018 r. oraz z dnia 15 stycznia 2019 r. podpisany przez Głównego Księgowego oraz Zastępcę Głównego Księgowego, zatwierdzony przez p. Mieczysława Kieca – Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego.

W myśl art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację gruntów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z treścią instrukcji inwentaryzacyjnej określonej w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r., inwentaryzację drogą weryfikacji sald składników aktywów i pasywów przeprowadza się przez porównanie danych wykazanych w księgach rachunkowych lub inwentarzowych z danymi w dokumentach źródłowych na koniec każdego roku obrotowego, przy czym można ją rozpocząć nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a skończyć do 15 dnia roku następnego. Inwentaryzacji w drodze uzgodnienia i weryfikacji sald dokonuje dział księgowości we współpracy z wydziałami merytorycznymi po otrzymaniu z w/w wydziałów pisemnego i potwierdzonego wykazu wysokości sald. W przypadku weryfikacji: gruntów – wykaz gruntów potwierdzony przez wydział merytoryczny, środków trwałych/pozostałych środków trwałych, których dysponentem jest Wydział OR – wykaz środków trwałych/pozostałych środków trwałych potwierdzony przez wydział merytoryczny – jeśli na dany rok nie przypada spis z natury, środków trwałych, których dysponentem jest Wydział Inwestycji Architektury i Geodezji (Mienie Komunalne) – wykaz środków trwałych potwierdzony przez wydział merytoryczny Inwentaryzacja drogą weryfikacji przeprowadzana jest co roku. Weryfikacja powinna zostać dostarczona do Referatu Księgowości Budżetowej do dnia 15-tego grudnia roku obrotowego. Z przeprowadzonej weryfikacji sald dział księgowości sporządza protokół, który zatwierdza Główny Księgowy. Ujawnione w toku weryfikacji sald ewentualne różnice (nieprawidłowości i rozbieżności) między stanem rzeczywistym a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych należy ująć w protokole i wyjaśnić oraz rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Porównania z odpowiednimi dokumentami dokonali pracownicy Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego.

Zadania w zakresie wystawiania dowodów OT, przekazywania dokumentacji źródłowej dotyczącej nabywania nieruchomości na rzecz Miasta Wodzisławia Śląskiego należały do pracowników Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik ww. Wydziału. Osobami odpowiedzialnymi za prawidłowe ujęcie w zakresie nabycia ww. środków trwałych w ewidencji księgowej /analitycznej i syntetycznej /urzędu/ byli pracownicy Referatu Księgowości Budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Księgowości Budżetowej – Główny Księgowy.

Zadania w zakresie sporządzania informacji o stanie mienia należały do zakresu obowiązków inspektora Referatu Mienia Komunalnego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji gruntów w drodze weryfikacji, sporządzania informacji o stanie mienia, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych

w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 267 ust. 1 pkt 3 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- *Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. zaniechano w toku inwentaryzacji aktywów i pasywów przeprowadzonej drogą porównania danych ewidencji księgowej z danymi wynikającymi z posiadanej dokumentacji dotyczącej środków trwałych według stanu na dzień 31 grudnia: 2017 r. i 2018 r. wyjaśnienia i rozliczenia ujawnionych różnic w księgach rachunkowych w roku, na który przypadł termin inwentaryzacji na łączną kwotę 35.664.605,19 zł.*

Powyższym naruszono art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadła termin inwentaryzacji.

Naruszono tym również Instrukcję Inwentaryzacyjną stanowiącą załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie polityki rachunkowości dla Urzędu Wodzisławia Śląskiego oraz zmiany do ww. zarządzenia wprowadzone zarządzeniem Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego Nr OR-I.120.84.2017 z dnia 29 grudnia 2017 r., Nr OR-I.120.63.2018 z dnia 12 października 2018 r. Zgodnie z postanowieniami ww. instrukcji, inwentaryzacja to ogół czynności mających na celu okresowe ustalenie lub sprawdzenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów jednostki, doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym, a więc urealnienie tych danych. Inwentaryzację drogą weryfikacji sald składników aktywów i pasywów przeprowadza się przez porównanie danych wykazanych w księgach rachunkowych lub inwentarzowych z danymi w dokumentach źródłowych na koniec każdego roku obrotowego, przy czym można ją rozpocząć nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a skończyć do 15 dnia roku następnego. Inwentaryzacji w drodze uzgodnienia i weryfikacji sald dokonuje dział księgowości we współpracy z wydziałami merytorycznymi po otrzymaniu z ww. wydziałów pisemnego i potwierdzonego wykazu wysokości sald. W przypadku weryfikacji gruntów – wykaz gruntów potwierdzony przez wydział merytoryczny. Inwentaryzacja drogą weryfikacji przeprowadzana jest co roku. Weryfikacja powinna zostać dostarczona do Referatu Księgowości Budżetowej do dnia 15-tego grudnia roku obrotowego.

Z przeprowadzonej weryfikacji sald dział księgowości sporządza protokół, który zatwierdza Główny Księgowy. Ujawnione w toku weryfikacji sald ewentualne różnice (nieprawidłowości i rozbieżności) między stanem rzeczywistym a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych należy ująć w protokole i wyjaśnić oraz rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadła termin inwentaryzacji. Ujawnione w toku weryfikacji sald ewentualne różnice (nieprawidłowości i rozbieżności) między stanem rzeczywistym, a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych należy ująć

w protokole i wyjaśnić oraz rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadł termin inwentaryzacji.

Zarządzeniem Nr OR-II20.64.2018 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 12 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji środków trwałych w 2018 r. oraz powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i Zespołów Spisowych w Urzędzie Miasta Wodzisławia Śląskiego, postanowiono przeprowadzić metodą spisu z natury inwentaryzacje środków trwałych ujętych w ewidencji ilościowo-wartościowej oraz środków trwałych ujętych w ewidencji ilościowej oraz środków trwałych ujętych w ewidencji pozabilansowej w Urzędzie Miasta wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Zmiany do ww. zarządzenia wprowadzono zarządzeniem Nr OR-II20.65.2018 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 października 2018 r.

Pismami z dnia 6 grudnia 2017 r. oraz z dnia 25 stycznia 2019 r. podpisanymi przez Głównego Księgowego, Wydział Finansów przesłał do Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego wykaz działek i nieruchomości gruntowych celem ich weryfikacji sald na dzień 30 listopada 2017 r. oraz 31 grudnia 2018 r. w związku z obowiązkiem przeprowadzenia corocznej inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald nieruchomości gruntowych będących w ewidencji Urzędu Miasta.

Wydział Mienia i Nadzoru Właścicielskiego poinformował w piśmie z dnia 9 stycznia 2018 r. skierowanym przez Naczelnika Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego do Wydziału Finansów, że nie może potwierdzić zgodności sald z uwagi na brak danych o następujących działkach, w tym: grunt – cmentarz komunalny – 011-01-08-001, grunty – drogi GR-MK-DR 011-01-07-003, grunty – inne zasoby GR-MK-IŻ 011-01-07-004, grunty – kolektor „A” GR-MK-KOL 011-01-07-007, grunty – nieruchomości zabudowane GR-MK-NZ 011-01-07-005, grunty – ogródki działkowe GR-MK-OD 011-01-07-001, grunty – park miejski GR- MK-PM011-01-07-002, grunty użytkowanie wieczyste GR –MK-UM 011-01-07-006.

Zgodnie z wyjaśnieniami Głównego Księgowego, Wydział Mienia i Nadzoru Właścicielskiego dokonał weryfikacji sald nieruchomości gruntowych wynikających z ewidencji Urzędu Miasta na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2018 r. z wyjątkiem następujących nieruchomości o łącznej wartości 35.664.605,19 zł, w tym:

- grunt- cmentarz komunalny- 262.784,17 zł,
- grunty - drogi - 6.530.604,00 zł,
- grunty – inne zasoby – 379.448,77 zł,
- grunty – kolektor „A” – 36.890,00 zł,
- grunty – nieruchomości zabudowane – 4.974.693,00 zł,
- grunty – ogródki działkowe – 1.290.000,00 zł,
- grunty – park miejski – 300.000,00 zł,
- grunty – użytkowanie wieczyste – 21.890.185,25 zł.

Zgodnie z treścią protokołu weryfikacji sald kont na dzień: 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r., w dniach: 15 stycznia 2018 r., 15 stycznia 2019 r. zespół inwentaryzacyjny zweryfikował salda ww. kont i stwierdził różnice w stanie nieruchomości gruntowych. Wydział Mienia i Nadzoru Właścicielskiego nie potwierdził stanu części nieruchomości gruntowych, a zarazem nie wyjaśnił różnic do dnia zakończenia kontroli, 16 lipca 2019 r.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Izabeli Kalinowskiej – Zastępcy Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego, stwierdzone różnice w stanie nieruchomości gruntowych ujawnione w drodze weryfikacji dotyczą pogrupowania w latach 90 w jedną pozycję wielu nieruchomości. Obecnie Wydziały Finansów oraz Mienia i Nadzoru Właścicielskiego nie wiedzą, co zostało do każdej z grup sklasyfikowane. Od 2017 r. pracownicy ww. Wydziałów starają się dotrzeć do dokumentów archiwalnych, aby móc wyjaśnić opisane różnice i rozliczyć wyniki inwentaryzacji, przy czym należy zaznaczyć, że analiza dokumentów jest praco i czasochłonna. Odnaleziona została część dokumentów, jednakże jest to za mało aby móc dokonać rozliczeń. Za prawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji wartości tych składników wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz według stanu na dzień 31.12.2018 r. odpowiedzialni byli pracownicy w Wydziale Mienia i Nadzoru Właścicielskiego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

W myśl § 3 ust. 2 ww. instrukcji inwentaryzacyjnej, za prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji odpowiedzialny jest Kierownik jednostki. Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą.

Wniosek nr 14

Przeprowadzić inwentaryzację gruntów w drodze weryfikacji oraz wyjaśnić i rozliczyć ujawnione w toku inwentaryzacji różnice, jak również zaksięgować te różnice w roku obrotowym, na który przypadł termin inwentaryzacji, stosownie do wymogów art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), mając na uwadze wymogi instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej Nr 3 do zarządzenia Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. z późn. zm.

- W latach 2016 - 2018 w ewidencji księgowej budżetu na koncie 134 „Kredyty bankowe” w korespondencji z kontem 909 „Rozliczenia międzyokresowe” pod datą 31 grudnia ewidencjonowano operacje gospodarcze z tytułu naliczenia odsetek na następny rok od kredytów w rachunku bieżącym, które wygasaly z dniem 31 grudnia każdego roku w wysokości naliczonej w kwocie 150.000,00 zł na ten sam dzień. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania tych kont zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz umowami kredytu w rachunku bieżącym odpowiednio: nr 19/2016 z dnia 16 czerwca 2016 r., nr 1/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r., 1/2018 z dnia 3 stycznia 2018 r., nr 45/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.

Zgodnie z powyższymi przepisami, konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu. Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułów kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu). Natomiast konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencję szczegółową należy prowadzić do konta 909 w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Konto 909 może wykazywać saldo Wn i Ma.

Obecnie zasady funkcjonowania ww. kont regulują postanowienia obowiązującego od stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Stosownie do postanowień Zakładowego planu kont budżetu /organu/ Miasta Wodzisławia Śląskiego wprowadzonego zarządzeniem Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego ze zm., konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu. Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułów kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 134 powinna umożliwiać ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych. Konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe okresu sprawozdawczego stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Konto 909 może wykazywać saldo Wn i Ma.

Skutkiem ujęcia odsetek w wysokości 150.000,00 zł stanowiących wydatki przyszłych okresów na ww. kontach od kredytów w rachunku bankowym, które wygasły każdego roku z dniem 31 grudnia było ich wykazanie w bilansach z wykonania budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego, sporządzonych za lata 2016 – 2018, w aktywach w pozycji III „Inne aktywa” oraz w pasywach w pozycji I.1. „Zobowiązania finansowe”.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej do kont 134 i 909 należały do Zastępcy Głównego Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Księgowości Budżetowej – Główny Księgowy.

Wniosek nr 15

Zapewnić prawidłowe ujmowanie odsetek od zaciągniętych kredytów w ewidencji księgowej budżetu na koncie 134 w korespondencji z kontem 909, stosownie do zasad funkcjonowania powyższych kont opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

- *W latach 2017 - 2019 na dzień kontroli, w księgach rachunkowych jednostki Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego na dzień 31 grudnia 2017 r. i 2018 r. wystąpiła niezgodność sald pomiędzy ewidencją analityczną, a ewidencją syntetyczną prowadzoną do kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz 240 „Pozostałe rozrachunki”. Powyższe było niezgodne z wymogami art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2017 r., poz. 2342 z późn. zm.) Zgodnie ze wskazanym przepisem, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.*

Było to również niezgodne z opisem tych kont w zakładowym planie kont, wprowadzonym zarządzeniem Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie: polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z późn. zm. oraz zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do: rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) oraz obowiązującego od stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Przyczyną ww. nieprawidłowości zgodnie z wyjaśnieniami Głównego Księgowego było błędne ustawienie syntetyki w programie finansowo – księgowym przez firmę REKORD. Bilanse jednostki budżetowej Urzędu sporządzone wg stanu na 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. sporządzono prawidłowo na podstawie danych wynikających z ewidencji analitycznej.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do Głównego Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Jacek Matyja – Skarbnik Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Wniosek nr 16

Zapewnić zachowywanie zgodności pomiędzy ewidencją analityczną a ewidencją syntetyczną prowadzoną do kont 221, 240 w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr OR-I.120.23.2015 Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie: polityki rachunkowości dla Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z późn. zm.

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W prowadzonym w 2018 r. przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości nr 2655/106 o pow. 0,0672 ha stanowiącej własność Miasta Wodzisławia Śląskiego zaniechano przekazania sprawy do zaopiniowania odpowiedniej komisji Rady Miejskiej przed dokonaniem transakcji sprzedaży.*

Zgodnie z § 2 uchwały Nr XXIV/231/12 z dnia 26 września 2012 r. Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz zawierania przez strony po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość przed dokonaniem czynności określonych w § 1 pkt 1-7 (tj. m.in. zbywania nieruchomości lub ich części stanowiących własność Gminy – Miasta Wodzisławia Śląskiego) Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego przekazuje sprawę do Przewodniczącego Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego, który kieruje ją do właściwych komisji Rady celem zaopiniowania. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Za przygotowanie projektu dokumentu do zaopiniowania do komisji Rady Miasta odpowiedzialny był Kierownik Referatu Inwestorów i Obrotu Nieruchomościami. Bezpośredni nadzór w ww. zakresie sprawował Zastępca Naczelnika Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego.

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego w zakresie przedkładania do zaopiniowania odpowiedniej Komisji Rady Miasta dokumentów z zakresu sprzedaży nieruchomości zgodnie z § 2 uchwały Nr XXIV/231/12 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 26 września 2012 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz zawierania przez strony po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość w związku z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę doraźną gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w okresie od 24 czerwca do 5 lipca 2019 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce. Do Kierownika kontrolowanej jednostki skierowane zostało odrębne wystąpienie pokontrolne.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej